

„Vienybė Lietuvių“

Išleista kas trečiądienį
Brooklyn, N. Y.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose ir
Kanadoje \$200.
Europon ir kitur \$2.50
Prenumerata mokama iš vir-
šaus. Prenumeratos metas
skaitosi nuo laiko užrašymo,
ne nuo Naujo Mėto.
Apgarsinimų prekių klaus-
kite laišku.
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS,
120-124 Grand st.
Brooklyn, N. Y.

WIENYBĖ LIETUVŲNIKŲ

THE LITHUANIAN WEEKLY

„Vienybė Lietuvių“

Published every Wednesday
Brooklyn, New York.Yearly subscription rates:
In the United States and
Canada \$2.00

To Foreign Countries \$2.50

Advertising rates on applica-
tion.Address all communications
to publishers:J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
120-124 Grand st.

Brooklyn, N. Y.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 16.

Brooklyn, N. Y., 21 d Balandžio (April) 1909. m.

ENTERED AT THE BROOKLYN, N. Y., POST-OFFICE AS SECOND-CLASS MAIL MATTER

Metai XXIV

Nuoszirdus atsišaukimas į lietuvišką inteligentią.

Kada artojas pasiėmęs žagrę išleina į neužmatomus dirvo-
nus ir pirmą sykį įbedą ją į
žemę, tada jam atrodo, kad jo
darbas bus labai sunkus ir il-
gas. Iš pradžių jis teišaria
tukstantinę ar dar mažesnę da-
lelę, išrauna vos kelis kerelius
piktažolių, kurios antai kėrisi
neartoje—apleistoje dirvoje;
bei laikui bėgant jis nei nepa-
junta, kaip varydamas vagą
po vagai aparia ir pranyksta
visos piktažolės, o dirva pasi-
daro puri ir tyra; dabar ji
buna jau pilnai atsakančia sė-
jimui sėklos, o toji geroje dir-
voje visuomet išduoda gausius
vaisius.

Panašiai tam artojui ir mes,
lietuviams amerikiečiai, kurie
gyvename šioje šaly, tebesto-
vime išėję ant neartų dirvonų;
pradėkime tad juos arti. Pra-
dėkime nuo kamupečių, arki-
me siauromis vagelėmis, nes
juo geriau ir purčiau išarsi-
me, tuo geresnius vaisius ap-
tursime iš pasėtų sėklų. Ne-
nusigąskime, kad mūsų dar-
bas išrodys nuobodum ir ilgų;
atminkime, kad jei tik su-
pasijūzimu dirbsime, t. y. arsi-
me vagą po vagai, tai mes vi-
sai nejuodiomis atsidursime to-
li nuo pradėtojo kamupečio,
reiškia vis eisime artyn bai-
giamojo krašto ir juo tolyn,
tuo didesnę gabalą turėsim
gerai išartos ir jau be jokių
piktažolių dirvos.

Pirmutinis mūsų tosios dir-
vos kampas, tai įsitaisymas
lietuviškos mokyklos ar mo-
kyklų Amerikoje; ant jos bu-
siantys vaisiai, — tai mūsų
kūniškai arba priaugančioji jau-
nuomenė, kuri išeis iš panašios
mokyklos šiek-tiek apšvie-
tusi ir susilyginusi su kitų
tautų apšviestose jaunuome-
ne.

Lietuviams Amerikoje mo-
kykla yra reikalingiausias
daiktas. Bet, kad ją įgyti,
reikia prie to pridėti gerokai
darbo, kuris atliekamas ne
vieno, ne dviejų, bet visuome-
nės. Kad padaryti tam dar-
bui pradžia, reikia susirišti
kuopelėn nors keletui pasto-
vių ir nekrupčiojančių asme-
nų, idant kuopliausiausią iš-
gvildinti sanlygas, kuriose
pradėsime tiesti mokyklos pa-
matas.

Pirmiausia, geriausia ir
tvirtiausia mokykla pama-
tais, gali būti tikta draugija
susitvėrusi nors iš keleto rim-
tų žmonių, kurie galės išdės-

tyti mokyklų sąlygas, parodys
visuomenei visus užmanymus
ir per draugijos įstatus darbo
programą. Pasirodžius, kad
jau yra žmonės, kurie dirba
tokį kiltą darbą, kad jau jis
pradėtas, tik reikia daugiau
spėkų, visuomenė prisidės jį
vesti toliau.

Įkurimą draugijos reikia
tuojau pradėti ir vesti susita-
rimus per mūsų laikraščius;
garbūs leidėjai mūsų laikraš-
čių nepasigailės suteikti mums
truputį vietos savo laikraščiu-
se išreiškimui minčių, kurias
visuomenė aiškiai pamatys ir
nuspręs jų vertę. O visuo-
menė greitai mus užtėms, ka-
da matys, jog keletas sąžiniš-
kai pasišventusių asmenų dir-
ba tokį svarbų darbą.

Nors esu užsitikinęs, kad iš
tarpo apšviestųjų lietuvių
yra daugelis ką daugiau susi-
pažinę su gyvenimo aplinky-
bėmis ir turi daugiau gerų ir
vertesnių minčių apie tą daly-
ką, vienok, kad padaryti šio
atsišaukimo aiškesnį turinį,
aš čia paduodu visuomenei po-
ra kritučių savo nuomonės.

1) Mokslinių draugija bu-
tinai privalytų būti beparti-
viška, t. y. tarnautų visuome-
nei, o ne partijoms ar ypatoms.
Nebūtų išskirti meilėje: soci-
jalistai, tautiečiai, Rymo katali-
kai, etc. Visi stotų prie dar-
bo, kurie tik yra atvirai ir pa-
siruošę nešti savo broliams
apšvietimą.

2) Draugijoje ir kuriamoje
mokykloje ar mokyklose tu-
rėtų būti kuopliausiausiole-
rancija svetimų nuomonių. Mo-
kyklos autoritetai turėtų nu-
silenkti prieš kiekvieną parti-
višką, ar nepartivišką asme-
nį; pakolai mes negerbsime,
nenusilenksime prieš savo
brolius, savo artimų nuomo-
nės, negyvensime meilėje su
tuomiu, kuris turi kitokias dar-
pažvalgas draugijos klausim-
uose, patolai mes negalėsi-
me pagimdyti milžinišką spē-
ką, neigi pasieksime plataus
liaudies apšvietimo, kuris yra
įrankiu įkūnijimui visų mūsų
idėjų ir be kurio nors šimta-
bus pas mus socialistiškų,
tautiškų, katalikiškų ir daug
kitokių draugijėlių, bet nieko
nepadarys, nepanaikins tamsy-
bės, kuri apsiatusi bemokslų
smegenis.

3) Kad tokią draugiją pa-
laikyti ir tuojau pradėti mo-
kyklų kurimo darbą, reikia
surasti kelius, kuriais būtų
galima įeiti į žmonių sielas ir
pasakyti jiems, kad jie aukau-
tų ant verto aukų darbo. Be

to, turi būti uždėta sąnarinė
mokestis, pusė dolerio ar dau-
giau ant metų; ir jeigu mums
pavyktų susirišti kartu su vi-
somis draugijomis, tai tada
randasi Amerikoje, kurios tik
randasi Amerikoje, kurios tik
mės trumpu laiku tiek sudė-
tume pinigų, kad greitai galė-
tume uždėti mokyklą. Moks-
lą galėtume tuojau pradėti
nors ir su pagelba tų, kurie
pusbadžiai kankinasi Ameri-
kos, Šveicarijos, Rusijos ir ki-
tų šalių mokyklose.

Nuosirdžiai meldžiu jūsų,
vientaučiai-inteligentai stver-
kitės už plunksnos ir išreiški-
te savo mintis apie šį dalyką.
Darbas platus ir daug žadan-
tis. Jeigu sužvejojame gerus
sumanymus, šimtus faktų iš
tuščių ginčų, tai pradėkime
dirbti, nors taip kaip tas arto-
jas, kuris nenusigąsta pradėti
baisiai įžėlusį usnėmis dirvo-
ną, prieš kuri jo siaura—pra-
dėta vaga išrodė lyginai smil-
gutę prieš šimtametį arzuolą.

K. Sestokas.

Istoriskos provokacijos linkis.

(Žiur. „V. L.“ N 14.)

p. Stolipinas paaiškino, kad
Azevas tarnavo slaptoje poli-
cijoje nuo 1892 m. ir užmezgė
susisiešimus su vyriausia tero-
ristų kuopa 1902 m. Keletą
metų jis užėmė neįžymią prie-
tą ir valdžiai vos tik keletą
menkesnių patarnavimų atli-
ko. Bet 1906 m. jis pasiliko
socialrevoliucionierių centro
kom. sąnariu, ir nuo to laiko
jau taip gerai valdžiai inform-
avo, kad beveik kiekvieną
svarbesnį teroristų sumanymą
policija pima laiko užbėgda-
vo. Berods, Stolipinas nuai-
škines, kad Azevas nedalyva-
vo nuzudyme von der Lau-
nitzo ir grapo Ignatievo, neigi
pasikesime ant gen. Maksima-
vičiaus, suplėšime Stolipino
dvaro ir kituose terorizmo
aktuos nuo 1907 m. Nebuvęs
Azevas Rusijoje nei did. kun.
Sergijų nuzudant.

Vienok valdžios kaukę nu-
plėšė patsai Azevas, kuris pra-
sidėjus ant jo teismui Pary-
žiuje rašė revoliucionieriams,
savo pirmesniems draugams
nusiskųdamas, kad draugai
esą bereikalo ant jo nuozval-
gauja ir kaltes suverčia, nes
esą jis (Azevas) už visus tero-
ristus daugiau darbo turėjęs
ir visą sunkiąją našta nešęs per
paskutinius metus, imant
drauge nuzudymus Obolens-

io, Sergijaus ir Plevės. To
dėl Stolipino žodžiams užgin-
čiojo patsai valdžios samdytasis
šnipas. Dumos atstovas, And.
Bulota (lietuvis) buvo Pary-
žiuje ir atvežė dumon tuos
laiškus. Valdžia žinojo, ren-
gė terorizmo aktus ir bereikalo
dabar Stolipinas bando tą vis-
ką išsklaidyti po rukus.

Dar kitas dumos atstovas,
Pokrovskis, sujieškojo tulas
telegramas, iš kurių aiškiai
matosi, kad Maskvos ir Pet-
rapilės policija jau iš anksto
žinojusi suokalbį prieš did.
kun. Sergijų, bet nenorėjo jo
perspėti iki pat paskutiniam
laikui. Pagalios Azevo dary-
ta suokalbiai net prieš pačius
savo darbo davėjus, Lopuchi-
ną ir Račkauską, buvusius
slaptosios užsienių policijos
viršininkus. Užbaigdamas sa-
vo kalbą Pokrovskis pasakė
Stolipini, kad ir jis galėjęs
būtų susilaukti tokio likimo,
kaip Azevo nuzudytieji valdi-
nininkai.

Reikia neužmiršti, kad Ru-
sijoje šnipai rošė ir da dabar
lošia žymią rolę ir veda antrą
paslėptą gyvenimą, pilną in-
trigų ir kovų savo tarpe. Taip,
atsirado iš jų gabus popas,
Gaponas ir pradėjo žaisti tą
dviveidę lošą. Bet Azevas
kaži-ko turėjo ant Gapono
kreivą akį ir tuojau revoliu-
cionierių akyse jis nuplėšė
nuo popo burnos kaukę. Tu-
ojau Paryžiuje atsibuvo pa-
slaptas teismas ir keletą dienų
vėliaus viename Petrapilės
priemiesčių apleistame name
tapo rastas kunigo-išdaviko
lavonas, bekabas ant virvės.
Azevas nenorėjo turėti savo
darbe draugą, kuris jį pralen-
ktų pasalume.

Burcevas, kuris atidengė
Azevą revoliucionieriams, sa-
ko, jog Azevas buvęs pačiu
veikliuoju agentu Račkausko,
kuris yra pirmo Stolipino
tiesioji ranka ir užtikėtas as-
muo paties caro. Šitas duoda
suprastį, kad apie Rusijos sos-
tą dar kribžda slaptų galva-
žudžių koterijos ir kad da-
daugelis paslapčių dengiasi
aplinkui carą ir kitus augštes-
niusios jo šalininkus. Štai
delko taip uoliai policija gau-
do Azevą — mat jis turi jų
slaptas, ir kaži begu jų
neapskelbtų ant nuostebos vi-
sam pasauliui. Gali but kad
policija jau uždejo savo ranką
ant jo. Jeigu sugavo, tai apie
jį daugiau jau niekas negirdės,
nes valdžios slaptoji ranka
moka gilų smugį siektelti į
pavojingą sau žmogų....

Kitas nepaprastas mazgas iš
suokalbių ir kontra-suokal-
bių vortinklio greitai turės
būti atburtas. Neseniai pa-
kliuvo į valdžios nagus p. Lo-
puchinas, buvusis slaptosios
policijos viršininku ir gerai
žinojęs Azevą, kuris buvo jo
ištikimiausias šnipas. Šitas ne-
žemas biurokratas netikėtai ir
keistai įsigijo sau aibes ne-
draugų. Mat jis suteikė ku-
nigaikščiui Urusovui svarbų
darodymus, kad Kišineve ir
kitur surengtos žydų skerdy-
nės buvo su vyriausybės ir ka-
rės viršininkų žinia. Tas su-
kėlė jo priešų kerštą ir Lopu-
chinas nepoilo tapo nuo tar-
nytos atšalintas.

(Toliaus bus.)

Reikia atsargumo rašant laiškus.

Vasario 17d. atėjo pas mane
krasos inspektorius ir atsinėšė
laišką rašytą „Kovai“; jieškojo
gyvenusio Brooklyne J. Seke-
vičiaus, to laiško rašėjo. New
Yorko krasos inspektorius
man sakė, kad tą dalyką jam
prisiuntė iš Washingtono jie-
šioti rašėją; smulkmenų nega-
lįs išduoti, bet parodė laišką
ir „Kovai“ adresuotą konver-
tą; tas rašėjas to laiško, tai
vaikinas tik metai Amerikon
iš Lietuvos pribuvęs, nepažin-
damas gerai Amerikos santy-
kių bei krasos teisių galėjo
kokį žodį išsirtarti netinkan-
čiai. Kiek atmenu, dėlei mi-
nėto laiško „Kovoje“ pernai
tilpo gromatnyčioje atsaky-
mas rašėjui, o kaip dabar ma-
tyti, tai patį originalą kas
nors turėjo perduoti valdžiai.
Kasgi kitas kaip šitie, kuriems
laiškas buvo rašytas, galėjo jį
perduoti valdžiai.

Kas adresuotas „Kovai“
laiškus priima, nežinau, bet
visgi jos draugas patarnavo
valdžiai, o ji nori du kiškiu
pagauti. Nors skundikų rei-
kalavimą atlieka ir jieško ra-
šėjo, bet prašo, kad ir pirmiau
išėjusius „Kovos“ numerius,
kurie tik buvo siųsti pačia
priduoti, taip pat laiškų ra-
šytus „Kovos“ sąnarių su gra-
sinimais arba reikalavimais
pinigų priešįstatimiskais bu-
dais.

Jeigu todėl „Kovą“ pasieks
kokis nesmagumas, tegul ji
už tai nekaltina tautiečių, kad
jie skundė, bet tegul paziuri į
pasielgimus arti jos stovinečių.
Kas kitam kasa duobę, kar-
tais pats tik įpuola.

J. D. Kardokas.

PO ŽEME.

Paveikslėlis iš gyvenimo anglekskių.

I

Berlynas, Geneva, Paryžius.
... Aibės muro namų, ir žmo-
nių bangos. Bet nėra skati-
ko, nei trupinėlio juodos duo-
nos svetimžemiui, išmestam
audringo gyvenimo toli už ru-
bežių gimtinės šalies. Aplin-
kui nieko, kam tu butum
brangus, kas tavęs pasigallėtų,
paturėtų sunkioj valandoj, pa-
gelbėtų...

Szešius ar septynius mėne-
sius Juozas Baltis trankėsi už-
rubežy, plustinėjo iš vieno
miesto kitan, desperatiškai ka-
bindamasi menkiausias progos,
kad tik gaut kokį nors ir sun-
kų darbą, nors azmenis skal-
dyti ar tasyt ant nugaros di-
žiausias sunkenybes.

Bet veltui. Jokio darbo.

Berlyne Balčiui buvo pasi-
taikę išbriauti prie knygų tai-
symo pas kokį ten išėivį lenką.
Bet, už keleto dienų apsilanke
„tėvynės sargai“ (policijan-
tai) ir be jokių aiškinimųsi
pasilė Juozui ir dar trims
ten dirbantiesiems Rusijos išei-
viams, kuoveikiausiai išsine-
šinti už Vokietijos ribų; mat
pas juos buna tokie perijodiš-
ki „apvalymai“ miesto nuo
svetimšalių. Žinoma, jie ne-
drįsta užkabinti francuzą,
švedą ar anglą; dagi jie neva-
ro turkų, bulgarų, serbų. Bet
nuo Rusijos išėivių širdingai
„valosi“...

Genevoje Baltis buvo pate-
kęs į automobilių dirbtuvę;
išdirbo tris savaites ir jau bu-
vo laimingas; bet štai vieną
gražų rytą atėjęs prie dirbtu-
vės vartų pamatė pilipintą
popierių, kuriuomi humaniš-
ki Šveicarijos darbininkai pa-
siulo visiems iš Rusijos darbi-
ninkams atskaitą už darbą.

— Męs negeidžiam konku-
rentų. Šveicarija šveicarams!
— popierius užsibaigia.

Ir vel pasiliko Baltis be
vietos. Nepoilo jis atsidurė
civilizuotojo svieto centre Pa-
ryžiuje. Ir vel bastymais be-
jieskant darbo, mindžiojimas
slenksčių ir chroniškas alkis.
Ir štai, kada jau buvo puolas
į desperaciją ir nekartą pa-
mįslyjo apie saužudystę, netikė-
tai blykstelėjo kibirkštelė vil-
ties: Sen Etgeno rajone kokia
ten kompanija „tarptautinių“
kapitalistų ruošėsi atnaujinti
tą darbą prie „Esperanso“
anglių kasyklų, kurios jau 40
metų buvo apleistos. Užveiz-
du papuolė inžinierius paei-
nantis iš Rusijos, kur ten nuo

Dono, kuris surankiojo prie darbo keletą savo „draugbrolių“. Baltis irgi pateko tu keletu „laimingųjų“ skaičiūn. Jis mat dar buvo jaunas, tvirtas, atletiško sudėjimo. Pastutinės vargų dienos užgrūdė jo dvasią ir kūną, ir pripratino nesišalinti nuo by tik darbo, padarė kantrum ir patvarum. Jis gerai žinojo, kad anglekasio gyvenimas, tai ka torga, kad jis prieina baidio se sanlygose. Bet kada vakarinėje darbininkų partijoje prisiejo jam leistiesi pirmūkart į šachtą, gilumą trijų šimtų metrų po žeme, ir jam pradėjo suktyties galva pažvelgus į tą žemės gomurį, — jis sukando dantis ir prizadėjo, kad nepasiduos baimei, bus vyrų. Arba čia, arba niekur!...

II.

Ir štai, prasidėjo darbo dienos. Taip, šis darbas — baidis! Toli-toli, po žemę į visas puses leidžiasi galerijos. Ten pritaistytos rėlės, palei kurias stumdo angliams kraut vagonelius. Kur galerijos plačios, ten vagonelius traukia arkliai, — taipgi, kaip ir žmonės įleisti į šachtas, kuriems lemta ten iki myrio pasilikti. Galerijoje drėgna. Iš kur ten ateina, nors nedidelis, bet labai pavojingas žmogaus sveikatai vėjas. Ar žiemą, ar vasarą, ten vienodai karšta. Reikia geležinio organizmo žmogui, kad nepagauti uždegimo arba džiūvos.

Pačioje šachte laukia tukstančiai nelaimingų nuotikių: saugokies, kad nekristų nelaike atskelto anglio gabalas šimto, dviejų, penkių ar net tukstančio kilogramų sunkumo; jis gali tave užslėgti skylyje ir palaidot po savim.

O kartais kerti su kapočių į sieną, gali naują urvą. Saugokies! Kali but, iš pramuštos tavo skylės patrykš upelis žemių verdančio vandens ir išvirs tave gyvą...

— Arba čia, arba niekur! — vis sau tvirtino kapočių mojuodamas Juozas, dirbdamas gilumoje vienoje užpakalinių „Esperanso“ šachtos urvų. Ir jam rodėsi, kad page dusi, švilpanti garinė pompa, traukianti iš kur ten purviną ir smirdantį vandenį, išjuo kiančiai jam atsiliepa:

— Cia... čia... čia...
Tą patį tvirtino lašai vandens, kabantie ant galerijos lubų ir krintantie ant dulketos akmeninės žemės.

Tą patį tvirtino iš gilumos motinos-žemės tukstančiai balsų geležies kapočių, kuriais auglekasiai trankė kietą, kaip akmenį, juoda, blizgantį anglij:

— Stuk-stuk. Čia-čia... Stuk-stuk...
Ir kada valandomis susnuzdavo Juozas kur ant anglių kruvos, laiku 15 minučių pertraukos, jam sapnuodavosi puiki s Nemuno pakrantės ir zaliuojanti Lietuvos miškai-laukai. Jis tarsi girdėjo ne kijas, ne stumdomų vagonelių girgzdėjimą, bet gimtinės Lietuvos miško lapų šnabzdėjimą...

Bet jis skaitė save laimingą. Tris frankai ir 50 santi-

mų per dieną! Pusė franko — už guolį. Pusė — duona pusryčiam ir vakarienei. Frankas pietums „Linksmo Anglekasio“ smukleje. Ir dar lieka pusantro franko kitiems reikalams. Ir kada pirmą syk Juozas apturėjo mokesčių už mėnesį, apsimokėjo skolas, — jis su žymia puikybe nunešė likusius į krasą — pasiūstį Paryžium kokiam ten badaujančiam draugui, taipgi išguitam iš Rusijos nepermaldujamų aplinkybių, ir esančiam be pastogės svetimoj šalyj.

Iš-pat pirmų dienų šachte atsirado Juozui du draugai ir vienas priešas. Draugais jo buvo — linksmas ir be giminės jaunikaitis Etgenas Prevo, vagonėlių stumdytojas; kitas draugas, tai Prevo arklys „Balandis“, senas ir aklas. Abiem Juozas davinėjo dalelę savo pusryčių ar vakarienes — kąsnelį duokos. Jis pasakodavo Etgenui apie Lietuvos praeitį, jos padėjimą ir kas dabar joje dedas. Pasakodavo ir apie Rusiją, kurią jis taipgi gerai žinojo. Niekuom Etgenas taip nežingeidavos, kaip apie Rusijos pustynes ir ežerus; tas jam atrodė labai nepaprastu.

„Balandžiui“ Juozas glostydavo liesą kaklą ir plačią kaktą. Senis kuinas greitai priprato pažinti žingsnius priartinančio jauno lietuvio ir visados jį pasveikindavo draugišku kriugenimu, priegtam mosuodamas savo storą vuo degą ir atkreipdamas savo simpatiską snukį, su baltomis, akloimis akimis.

Priešu Juozo iš pirmų dienų pasirodė viens iš tvirčiausių šachtos darbininkų, Maršelis Rigo, — belgas; jis buvo augštas, tvirtas ir beveik visa da girtas.

— Neapkenčiu... Visų jūsų neapkenčiu! — rėkė Rigo, mosuodamas ore geležinę kirklą, rodos norėdamas per skelti Juozui galvą.

— Bet už kągi! Kągi aš jums, dėde Rigo, padariau? — klausdavo Juozas.

— Tu? Pabandyk tik ką nors tu man padaryti!... Aš tave sutrupinsiu kaip... sumai gysiu, kaip... kaip gyvatę... Matai šias rankas? Jomis... Jomis suskaldysiu! Ko jums, rusams, lietuviams, lenkams, vokiečiams reikia mūsų kras- te? Ko jūs lendate prie mūsų? Kodėl jūs pilna visur ir visada? Aš turiu brolių puikiausį ir tvirčiausį darbininką. Jo neprimė į šias šachtas... Jis Amerikon turėjo ištraukti. O tave, svetimą, tave — kvailį vaiką, priėmė... Tu — vagis! Tu pavogei duonos kąsni... Taip, tu atėmei kąsni duonos mano broliui! Už tai taves neapkenčiu!

Tiesa pasakius, Juozas nemažai tojo anglekasio prisibijodavo: čia po žeme gilumoje, kur dienos šviesa nemato, kur žmonės, lyg užkerėti kiuržai slankioja savo iškaluose urvuose, po svyruojančiomis uolų skeveldromis, ten lengva paslepti piktadarystės pėdsakas. Tenai daug tamsių dalykų atsitinka. Daugelio anglekasių ant sąžinės stovi ne vienas tamsus darblis...

(Uzbaiga bus.)

Tev. Myl. Dr-tes reikaluose.

TMD. kuopa iš Cleveland, O., užprašiusi Centro valdybą paaiškinimo apie dalinimą TMD. knygų beturčiams Lietuvoje teiksis maloniai palaikyti busiančiojo TMD. Susivaziavimo, kuris, tikimės, dar sykį pakels šitą klausimą. Šiuom laiku, besitartinant Susivaziavimui ir todėl esant daugybei darbo, neparanku apkalbinėti tą reikalą plačiau, ypac, kad paskiaus reikėtų jį ir vėl atkartoti.

Busiantis TMD. Susivaziavimas taip-pat duos atsakymą ir 45 kp. iš Meriden, Conn. — Jau buvo pakeltas klausimas apie prijungimą prie TMD. įstatų trumpos TMD. istorijos su platesniu straipsneliu paaiškinančiu sąnariams ir abelnai visuomenei mūsų Draugijos uždavinius ir tikslus. Paršymas tokios trumpos istorijos su straipsneliu labai pageidaujamas ir tikimės, kad Susivaziavimas nepasigailės atlygini mo už gerai ir atsakančiai parašytą priedelį šale mūsų Draugijos istatų.

B. K. Balevičius.
TMD. pirmininkas.

Pranešimas visiems TMD. sąnariams.

Gerbjamieji draugai! Man priėmus TMD. knygą nuo senojo išdinioko p. L. Kazuno, vedžiau apyskaitas taip, kaip buvo p. Kazuno užvesta, bet knyga buvo sena, taipgi buvau pradėjęs aukas Dr. V. K. Kudirkos raštų išleidimui sykiu vesti su metine Draugijos duokle, kas irgi pasirodė nepraktišku; todėl nupirkau naują knygą, atskyrčiau metinę duoklę nuo V. Kudirkos raštų fondo, ištaisiau visas klaidas kokios buvo įsiskverbę ir paduodu visą sumą kokia pas mane randasi iki 7 balandžio 1909 m., kurią teiksites patėmyti balandžio apyskaitoje, o jos teisingumą atras revidentai knygų busiančiame susivaziavime, Worcester, Mass.

Taip pat pranešu, jog gavau pirmininko p. Balevičiaus nurodymą pakelti mano kauciją, kurią pakėliau iki \$2000, o sumulkenos iki busiančiam susivaziavimui bus atlikto.

Jūsų ant visados
A. J. Povilaika.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Turkija. Istorija moka ir ant valdonų sulošti juokus. Turkijos sultanas davė kraštui konstituciją, sušaukė parlamentą, ir jau buvo uzbriecti planai atgindymui šios baidisai nupuolusios viešpatystės. Paragavę laisvės turkai nesnaudė, užgimė galingos partijos ir paėmė į savo rankas valstybės stygą. Bet taip dalykams einant labai nesveika darėsi senamjam sultano rėdūi. Pat-sai sultanas ir didelės gaujos dalykų atsitinka. Daugelio anglekasių ant sąžinės stovi ne vienas tamsus darblis...

prudą butų galima sugauti į savo tinklą beisprustančias zuvis. Tai iš dalies jiems nusisekė. Jau pusė metų, kaip baidisai susirėjo taip vadina mi liberalai su jaunaturkiais ir Progreso Sąjunga. Kada kituose kraštuose liberalai kovuoja už liaudies plačiausią laisvę, tai turkų liberalai per likimo ironiją stojo už valdžią, kuri kesinasi konstituciją atimti. Už konstituciją stoja jaunaturkiai ir progresistai. Štai sultano šalininkai su liberalų pagelba paleidžia paskalus, buk jaunaturkiai ir progresistai norį išgriauti turkų imperiją ir sunaikinti mahometonų tikėjimą. Religija valdžioms tai puiki meškerė. Supny intrigas, supjudė žmones ant konstitucijos šalininkų ir pereitą savaitę buriai tamsių miestiečių ir keli pulkai kariuomenės pakėlė Konstanti nopolyje pseudo-revoliuciją. Jie sekdami valdžios slaptas instrukcijas reikalavo pašalinti iš parlamento jaunaturkių intekmingesnius vadovus ir išardyti progresistų komitetą. Taip Rusijoje valdžia sukursto juodašimčius ir sutaiso panašius reikalavimus prieš įvairius savo politiskus priešus. Turkų juodašimčiams iš pradžių sekėsi. Iš netyčių kilusi revolucija padrebino visą kraštą. Jaunaturkiai ir progresistai nusigando. Progresistų komiteto sąnarys Izzet Paša krito juodašimčių nuzudytas. Sultanas įvylyjos savo palocin vieną jaunaturkių didelį vadą, Mukhar Pašą, kariuomenės vadą įmetė kalėjiman. Pradėta visur progresistus gaudyti. Tuometaru provincijoje, valdžios įkurstyti fanatikai už puolė ant krikščionių. Beirute, Erzerume ir Tarse pradėta rengti armėnų skerdynės. Laikraščiai praneša, jog Pajaso pakraščiuose apie 4.000 krikščionių esą užmušta. Adanoje du amerikoni misijonieriai nuzudyta. Rodės, kad sultano šalininkų revolucija jau paėmė viršų ir konstitucijai grabas jau sukaltas. Bet ne taip išėjo. Pasirodė, kad jau natūrkų pusėje esama didesnės dalies kariuomenės ir net pati dv asiškija. Vėlesnės žinios praneša, kad iš Salonikų, Adrianopolio ir Catalijos ateina į Konstantinopolį dideli buriai armijos ir jaunaturkių vedami šaukia: „Galas tyranijai! Męs pakarsime sultaną ir visus išdavikus.“ Tikra revolucija prasideda ir sultano užnerta konstitucijai kilpa kažgi begu nebus užmesta ant jo paties kaklo. Jei bent tik padarys revolucijai kliūtis Rusija, Anglija, Amerika ir kitos šalys, kurios jau pradėjo siųsti Turkijos vandenynuose savo laivus.

Paskutinės žinios paskelbė, buk sultanas Abdul Hamidas jau atsiskęs nuo sosto, o jaunaturkiai apšaukė valdonu jo brolių Mohamed Rešadą.

Amerika. Visuomet turtinga mūsų šalis ant kviečių neutilgo prieis didelį javų križį. Iš vakarinių valstijų parbėgo gandas, jog Kansuose ir Chicagoje ant duonos rinkų jaučiasi didelė stoka kviečių.

Į Bėgyje vieno kovo mėnesio šiemet išėita iš Amerikos į Kanadą 4.783 žmonių. Pereitą gi visą metą — 19,099. Viso turto jie su savim atsinešę \$70.000.

Į Meksikoje, Velardeno miestely užgimė nepaprastos riaušės. Vietinis katalikų kunigas, valdžios nepasiteiravęs, sumanė vaikščioti miesto gatvėmis su iškilminga atlaidų procesija. Kada valdžios tą uždraudė, tai vakare buris dievuotų apsiginklavusių vyrų ėmė griauties į urėdininkų namus ir juos deginti. Iš policijos ir kareivių paleista tapo ugnis Pribuvus didesniame kareivių buriai maištininkus nuramino. Apie 40 ypatų riaušinininkų pušėje sušaudyta. Dabar suėmė tą kunigą, kuris sukurstęs šitą tragi-komediją.

Į Lenkų laikraštis „Prawda“, rašydamas apie revoluciją ir nurodydamas, kad ji jau raitosi priešmirtinėje agonijoje, pažymi šį faktą, kad ji visgi atnešė daug naudos,

Į tą nelaimę padidino Chicago milijonierius vertelga, Jim Patten, kurs supirko iš visų apylinkių kviečius ir pakėlė ant jų kainą. To pasekmė tuojau visur davėsi jausties. Pittsburgje, Philadelphijoje, New Yorke staiga pašoko duonos kaina. Jeigu taip dalykai pastovės ilgiau, tai sako ma, kad liepos mėnesy Amerikoje iškilis didelis duonos krizis. Potam, jeigu matysis gerai auga ant laukų, tai viskas gerai perėis, bet kaina ant duonos vis augsta pasiliksianti. Jeigu gi ant laukų bus menkai, tai ateis sunki duonos problema. Nelaimė da ir tame, kad šiemet ir kituose kraštuose mažai javų derėjo, — nei iš Kanados, nei Argentinos amerikiečiai nesitiki javų gaut. Situacija tuom labiau įdomi, kad milžiniški Amerikos plotai stovi neužėti, tukstančiai žmonij be darbo vaikščioja, o nėra kam užtektinai duonos pagaminti! Į šitą reikalą šiandėl ir kongresas įsiikišo.

Austrija. Pereitą nedėl dienų Viennoje atsibuvo skaitlingos minių demonstracijos, išreiškimui džiaugsmo ir pagarbos valdonui Francškui Juozapui, už tai kad išvengė karo su Serbija.

Rusija. Jeigu bus tiesa, ką laikraščiai šiandėl pranešė iš Petrapilės, tai Baltijos pakraščiai liuosiau atsikvėps, nes esąs duotas paliepinas visose Pabaltijos gubernijose, taigi ir Lietuvoje, panaikinti karo teismus, egzistavusius ir baidisai slėgusius tą sritį nuo 1905 m. Politiski prasizengė liai busią atiduodami paprastiesiems teismams.

Tokia-pat žinia pareina, jog vidaus ministerija paliepusi sumažinti administrativiškus išstremimus iki minimum, ir tris ketvirtdalius vardų išbraukusi iš ilgo listo surašytų išstremimui žmonių, kurie buvo Šiaur. Vakariniam krašte ir Lenkijoje sustatyti.

IŠ VISUR.

Į Bėgyje vieno kovo mėnesio šiemet išėita iš Amerikos į Kanadą 4.783 žmonių. Pereitą gi visą metą — 19,099. Viso turto jie su savim atsinešę \$70.000.

Į Meksikoje, Velardeno miestely užgimė nepaprastos riaušės. Vietinis katalikų kunigas, valdžios nepasiteiravęs, sumanė vaikščioti miesto gatvėmis su iškilminga atlaidų procesija. Kada valdžios tą uždraudė, tai vakare buris dievuotų apsiginklavusių vyrų ėmė griauties į urėdininkų namus ir juos deginti. Iš policijos ir kareivių paleista tapo ugnis Pribuvus didesniame kareivių buriai maištininkus nuramino. Apie 40 ypatų riaušinininkų pušėje sušaudyta. Dabar suėmė tą kunigą, kuris sukurstęs šitą tragi-komediją.

Į Lenkų laikraštis „Prawda“, rašydamas apie revoluciją ir nurodydamas, kad ji jau raitosi priešmirtinėje agonijoje, pažymi šį faktą, kad ji visgi atnešė daug naudos,

pagalios net ir tokiems luomams, ka p... lošikams ir žulikams. Paskutiniiais laikais, kur tik budavo nubūsti pakorimu žmonės, ten pribudavo buris įvairių avanturistų ir už brangią kainą išpirkdavo pakaruoklio virvės gabalėlius. Net iš Monte Karlo pinigų lošikai atvažiuodavę į Varšavos kalejimus tokios virvutės nusipirkti, kuri mat laimę atnešanti.

Iš Lietuvos.

(Nuo mūsų korespondento.)
Marijavitai Vilniuje. Kazin, ar Vilnius savo gyvastyje kada matė tokį judėjimą, trukšmą, kaip pradžioje 1909-tų metų.

Rodos nei karės nėra, nei revolucijos, nei kitokios kokios betvarkės, o visas miestas kruta-juda, tarytum ims, ir persivers viršun kojomis.

Ne miestas juda, bet to miesto žmonės, maži ir dideli, vyrai ir moters, ponai ir darbininkai, šviesuoliai ir tamsuoliai — visi kalba, galvoja, in teresuojasi.

Visame mieste, tarytum nauju vėju paputė, tarytum koks pranašas atsirado, tarytum pasakiška truba užtrubijo, kad visi žmonės keltųsi iš grabų. Ir iš Vilniaus garas pasaklydo po visą plačią Lietuvos šalį, po plačią Bielorųsiją ir žmonės tiktai kalba, teiraujasi, lyg ko visi-laukia.

— Marijavitai! Marijavitai! — visur girdisi balsai.

Štai paskirtą dieną Antakalnyje, Vilniaus priemiestyje, bus pašventinta naujai įsteigta marijavitų koplyčia, bus du kunigai marijavitai, kuriu du laikys mišias lietuvių ir lenkų kalbomis.

Atėjo paskirta diena. Susirinko žmonių daugybė visokių tautų, visokių luomų ir visokių tikėjimų; dargi tokių buvo, kurie nerasdami pakakinimo pas savus kunigus bei savo bažnyčiose, niekada, jokios bažnyčios nelankė.

Paprastas žiemos laike nebegyvenamas vasarnamis — tai marijavitų bažnyčia. Marijavitų kunigas Tulaba, atlaikęs prigimtoje kalboje mišias, pradėjo sakyti pamokslą, kurio žodžiai smigte smigo kiekvienam į širdies gilumą.

Pamokslininko žodziuose skambejo: „Nėra bažnyčios nei lietuviškos, nei lenkiškos, nei rusiškos, nei rymiškos, nei katalikiškos, bet yra tik vienā bažnyčia — Dievo, taip kaip tik vienas tėra ir Dievas.“

„O ta viena Dievo bažnyčia ne ant žemės, ne danguj, ne Ryme ir ne kitur kur, tik paties Jėzaus pastatyta širdyse žmonių.“

„Tikrasis Dievo tikėjimas ne nuo popiežiaus pačina, ne nuo vyskupų, ne nuo kunigų, bet nuo paties Dievo“

„Bažnyčios galva yra ne popietius ir ne kas kitas, bet pats Jėzus.“

„Pats Jėzus bažnyčią įstatė, paliko savo mokslą — Evangeliją — ir dabar yra tos bažnyčios valdytojam.“

„Dabartinis popiežius su savo kunigais paėmė Jėzau“ bažnyčią ir jo mokslą į monopolijų ir dabar tas dykai gautas Dievo brangenybes — brangiai nelaimingiems žmonėms parduodama; prekiauja sakramentais, prekiauja Dievo maldomis, prekiauja žmonių dušomis ir kuniš.

„Marijavitizmas, tai yra tas kančias, kurį kitą-yrk, Jėzus radęs bažnyčioje perkančius ir parduodančius, iš virvagalių susuko ir išginė iš bažnyčios niekšus.

„Katalikų kunigai, — tai yra ta supuvusi druska, apie kurią Jėzus kalbėdamas, liepė išmesti, kaip prikirmijusią.

„Simboliškas tikėjimo medis, apie kurį katalikų kunigai pasakoja, buk jo stobris esąs — popiežius, šakos — vyskupai, šakutės — kunigai, o lapai — visi tikintieji, yra supuvę; jį reikia nukirsti, sudeginti, iš kurio kelmo turi išželti atžalos, tai yra atnaujintas tikėjimas.

„Marijavitizmas, — tai yra atnaujintas Jėzus mokslas, kuris užsiveria, ne kaip katalikizmas formulose, apeigose, ceremonijėse, bet tikroje Dievo ir artimo meilėje.

„Tikėjimas neturi sekti pasakui žmones, neturi sulaukinti pirmyn žengimą, neturi trukdyti apšvietimą, bet turi padėti žmonėms šiose sunkiose gyvenimo sanlygose, turi vesti visuomenę pirmyn, turi teikti žmonėms laimę, kad sulauktume ant žemės dangų“ ir t. t. ir t. t.

Skamba be pertrukio kunigo-marijavito žodžiai. Žmonės stovi lyg užkėrti, klausosi.

Tokiais ir jiems panašiais pamokslais tapo užgauta visa Vilniaus rymiškai-katalikiškoji hierarchija; tada pasipylė, kaip iš padrumstos versmės kunigų keiksmi, o po įtekme kunigų keiksmų žmonės pradėjo marijavitus persekioti, pradėjo užpildinėti kaip ant kunigų, taip ir ant žmonių ir ant jų koplyčios.

Nors tai buvo labai nepatranku, bet policija turėjo jį tai isimaišyti ir ginti nuo „dievočių“ marijavitus. Mat Vilnius, tai ne Naumiestis (Suv. gub.), kur kunigai savo siundymais pergalejo marijavitus. Tai tiek šiūmi tarpai apie marijavitus iš Vilniaus.

Iš tikrų versmų patirta, kad marijavitai padavė Petrakavos gubernatoriui prašymą leidimui dviejų laikraščių lietuvių kalboje. Pirmas laikraštis eis kas mėnuo, vadinsis „Marijavitizmas“. Antras — eis kas dvi savaitės, vadinsis „Marijavitizmo žinios“. Apie jų kainą dar neteko sužinoti, bet galima tikėtis nebus labai brangūs. Leis ir redaguos dabartinis marijavitų generalinis ministeris, kun. Jonas Kovalskis Lodzijoje. Spausdinsis taip pat Lodzijoje. Dabartinis marijavitų laikraščių redaktorius, kun. Jonas Kovalskis ir kitas kunigas Povilas Skalimovskis uoliai mokinasis lietuvių kalbos. Pirmi marijavitų laikraščiai lietuvių kalboje išeis pradžioje gegužio. Jų adresas: *Lodz, Franciškanska, No. 27.*

Lietuvoje marijavitų koplyčios yra Kaune, Kriukuose, Šilarave, Karališkiuose (Suv. gub.); dabar jau yra ir Vilniuje, Sventėnuose, buvo koplyčios Panevėžyje ir Naumiestyje, bet iš ten juos kunigas išėdė. Dabar, šiemet, kovo 16 marijavitų kun. A. Tu laba pašventė naują koplyčią Gluobiuose (Suv. gub.), kai me, tarp Naumiesčio, Sintautų ir Slavikų. Naumiesčio kunigai per šv. Juozapo atlidus, kovo 19 marijavitus prakeikė.

Matoma, kad Rymo-katalikų kunigams nieko nėra baisnesnio už marijavitizmą. Nei žmonių bedievybė, nei revoliucija, nei socializmas, niekas kitas taip skaudžiai neuzgavo kunigų stygas, kaip marijavitizmas. Tai peilis kunigams po kaklu, o žmonėms — kol ko geresnio dar nėra, skęstantiems šiaudas, kuris ypač Vilniuje prigėlbęs lietuviams neištautėti ir išsinerti iš katalikiškai-lenkiškos sriovės, kuri jau tiek amžių Lietuvą kankino — žudė, dabar žudo ir žudys, kol lietuviai neįsteigs savo atskirą tautiškai demokratišką tikėjimą.

Vilniukštis.

— **Ryga.** Kov 19 d. išėjo „*Rygos Garso*“ numeris. Eiskas savaitė. Leidžia jį tam tikra bendrovė. Redaktoriu — leideju pasirašo Jurgis Liartas.

— **Kaunan** atvyko kovo 9 d. iš Amerikos kun. Vilius Valteris, vokietis, vien tik lietuvių kalbos pasimokyti. Jisai buvęs klebonu Mount Vernon mieste, Illinois'o štate. Atvažiavo savo (Bellevillio vyskupijos) vyskupo atsiųstas. Mat, toje vyskupijoje esama lietuvių 10.000 žmonių; mokančių lietuviškai kunigų tik du.

Vienas Amerikos kunigas pirmiau jau buvo atvažiavęs tuo pačiu tikslu Kaunan. Mat, Amerikos dvasiškoji vyriausybė rupinasi, kad ir „mažumos“ dvasiškių reikalai būtų aprūpinti.

— **Seinal.** Kovo 10 (23) d. išvažiavo Varšuvon šventinties šie Seinų seminarijos klierikai: į kunigus — Budre vičius ir Dumčius; į dijakonus — J. Petrauskas, J. Lukus, Z. Butkevičius, J. Aleksa ir J. Luckus; į subdiakonius: V. Borisavičius. Kovo 13 (26) d. išvažiavo šventinties į kunigus: A. Jacekkauskas ir J. Danielius.

— **Šviesininkai.** Vilniuje apsigyveno ištremti „iš Lenkijos“ „Šviesos“ valdybos nariai: adv. pagelb. L. Ciplijauskas, d-ras K. Grinius ir jo žmona Joanna Griniuvienė. Iš Vilniaus gubernijos žandarų valdybos pareikalavo, kad jie išsikraustyti iš Vilniaus. Kadangi tame reikalavime nebuvo pasakytas — kieno tai įsakytas, del ko ir kur liepiama iš Vilniaus kraustyti, tai visi trys atsiskakė tą reikalavimą išpildyti. To pat reikalavimais ir iš Juozo Kačergiaus, kuris nei negyvena Vilniuje.

— **Delel „Šviesos“ uždarymo.** Atstovas Bulota, kaip praneša „L. Uk.“, nesė-

nai kalbėjėsis su vidaus reikalų ministerio padėjėju Kurlovu apie uždarytosios „Šviesos“ ir jos narių reikalus. Kai kurie šviesininkai, mat, dabar ištremti, kiti tebesėdi dar kalėjimuose. Kurlovas pasakė, kad jisai tuojau po Bulotos kalbos Dumoje vasario 23 d. pareikalavęs, kad jam praneštų iš Suvalkų visą „Šviesos“ bylą; dabargi liepsias visą tą dalyką paskubinti.

— **M. Piasekaitės Šlapelienės byla** bus nagrinėjama Vilniaus Teismo Rūmuose kovo 21 d.

— **Lietuvių reikalai rusų literaturoje.** Greitai išeisianti iš spaudos rusų kalba knyga apie visų Rusijos tautų mokyklas. Skyriuje apie lietuvių mokyklą pasidarbavo Pranaitis (slapyvardė), M. Romeris ir reformatų kun. J. Sepetys.

— **Južintų** (Ezer. ap.) valsčius nutarė pasinaudoti teise vartoti šale rusų kalbos lietuvių kalba, rašant *valsčiaus nutarimus*. Vaitas ir raštininkas prižadėję ir pakvietas (pavieštas) lietuviškai rašyti.

— **„Bomba“.** Taip vadijėsis naujas lenkų kalba pašaišos laikraštis, kuris šiomis dienomis pradės eiti iš Vilniaus syki į savaitę.

— **Prie busimojo žmonių surašymo.** Kaip žinome, neužilgo žadama visi žmonės surašyti, kaip 1897 metais.

„Vil. Viestnik“ abejoja, ar išeis kas gero iš to surašymo, ypač mūsų krašte, kur žmonės dar nesuapratę ir kur lenkų bus varoma agitacija rašyties lenkais. Šaršas dėlei tų priežasčių galys būti neteisingas.

„Vil. Viestnik“ manas, kad su tuo žmonių surašymu reikėtų lukterti bent kokius dešimtį metų, kol nei susitpresias vietinių gyventojų (lietuvių ir baltarusių) susipratimas ir neaptilsianti užsidedusi pastaruoju laiku tautų neapykantą.

— **Žemaičių seminarijoje** šiemet yra klierikų 120. Iš jų: lietuvių — 100, lenkų ir baltarusių — 15, latvių — 4, ir 1 vokietis. Metų mokes tis už seminariją: pirmo ir antro kurso klierikai moka po 140 rub, trečiojo — po 70 rub., ketvirtojo ir penktojo kurso klierikai nemoka nieko.

— **Trečioji Lietuvių Dailės Paroda.**

Priimename mūsų dailininkams, jog atsiuntimui parodon veikalų liko jau nebedaug laiko.

Todėl maloniai prašome pasiskubinti siųsti, nes manoma iliustruoti katalogus, o tai užims nemažai laiko.

Ligšiol. atsiuntė Kazys Ulianskas tris skulptūros darbus — etidus, Petras Rimša šešius veikalus, butent: „Gana to ju ngo“ (gipsas), „Golgotas“, „Mėnesiena“ (3), „Perkunas“ (metalinės inkrustacijos) ir kiek tiek į tautiškąjį skyrių. *Liet. Dailės Drg. Valdyba.*

— **Amerikos lietuviai.**

Chicagos antvyskupis Quigley skolina 30 tukstančių motiniškiems namams lietuviams vienuolems patatyti ir ketina

neilgtrukus paleisti atsišaukimą į lietuvautes, ydant eiti į vienuolyną. Tokiuo budu ateitis šv. Kazimiero vienuolių yra uztikrinta. Ligšiol kongregacijoje yra trys padariusios prižadus seseris, dvi postulantės ir trylika kandidačių. Seris gyvena Mt. Carmelyj, kandidates mokosi Scrantono vienuolyne.

Tuo pačiu tarpu Amerikos lietuviai kunigai rengiasi sudaryti savo sąjungą. Sąjunga ketina leisti Chicagoje katalikišką laikraštį (dusyk į savaitę), steigti ir tobulinti paraprijų mokyklas, šelpti ateivius ir kovoti prieš girtybę (Amerikos lietuviai prageria kasmet ne mažiau, kaip 10 milijonų dolerių!). Išviso lietuvių kunigų Amerikoje 76. Sąjungos įkurimu rupinasi daugiausiai visų gerbiamas kun. A. Stanukynas.

P.

— **Suėmė!** Kovo 1 d., sekmadienį, Vilniuje, policija atėjusi pas knygarišį Motiejų Baltusį, suėmė jį ir nugabeno Lukiškių kalėjiman. Kiek spėjama, jo suėmimas esąs surištas su jo broliu, kuris nuo Kalėdų sėdįs suimtas Kalvarijos kalėjime.

— **A. a. Pauksztelis.** Nelaibai senai pasimirė 25 metuose savo amžiaus žinomas Prūsų Lietuvių Keliaujančio Knygyno įsteigėjas ir jo tvarkytojas — Pauksztelis.

Iš pavadinimo buvo jis mokytojas, tačiau tvirtas lietuvis tėvynainis, kurio germanizacijos nuodai įveikti negalėjo. Tačiau džiova jį priveikė. Jame nustojo Prūsų lietuviai tikro savo budintojo, švietėjo ir gaivintojo.

Išėkis saldžiai, tikras lietuvi, tegu Tavo paveikslas prikelia daugumą užsnudusių brolių Tavo pėdomis vaikščioti.

— **Vilniaus „Rutai“.** Jau nas mūsų muzikas, Stasys Šimkus, Peterburgo konservatorijos studentas, parašė 4-iems maišytiems balsams „Obalsį“ („Žaliuok, rutele, žaliuok!“), kurį pavedė Vilniaus „Rutai“.

— **Teismas.** Kovo 9 d. Vilniaus Teismo Rūmuose buvo teisiamas Jadvyga Netupskaitė ir Alena Janulaitytė iš Šiaulių. Kaltinamos jiedvi buvo už laikymą uždraustų raštų, kurių rasta pas kiekvieną po vieną. Netupskaitė pasmerkta 3 savaitėms kalėjimo, Janulaitytė, kaip nepilnametė — dviem savaitėm.

— **Redaktoriaus teismas.** Kovo 7 d. Vilniaus apygardos teismas nagrinėjo „Kurjer'o Lit.“ redaktoriaus V. Baranovskio bylą. Jį kaltino 1034 str. § 2-uoju už parašymą apie caro kelionės pleną. Nuteistas Baranovskis, kad užmokėtų 3 rublius pabaudos ir atėdėtų vieną dieną gauptva chtoje.

— **Garsus vardas.** Vienas Vilniaus viešbutin atvažiavo neseniai vienas jaunas ponas, kuris užsirašė viešbučio knygosna „Inžinierius Jevno (Jevgenijus) Azef, iš užsienių. Policija, apie tai sužinojusi, tūrte nutirpusi, nebežinojusi,

ką daryti. Tik paskui pasirodė, kad tai buta netikro Azefo. Svečias norėjęs „pasijuokti“.

— **Bezdanų eksproprijacijos** tardymas esąs jau užbaigtas. Teisiama busią 12 žmonių. Teisiąs — karo teismas šio mėnesio pabaigoje. Teisiamuosius gisją advokatai: Gruzenbergas, Berenštamas ir Hillersonas.

— **Tai geriamai!** Plungeje, Telsių ap., yra dvi monopolini. 1908 m. isgerta tenai degtinės už 120,000 rublių. O kiek alaus! Moka gerti plungiečiai, moka! Tik geriau būtų, kad jie mokėtų taip geras naudingas knygeles ir laikraščius skaityti.

Iš „Vilties“.

— **Pilviškiai.** (Suv g.) Bus keletas savačių, kaip Vilkiškių žandaras Leitmargių kaime suėmė Antaną Gruzinską, buvusį Pilviškių krautuvininką. Sako radęs tuose namuose, kur jisai gyveno, knygų su socialistų-revoliucionierių (arba eserų) antspaudos atmušimais. Taigi žandaras turės dabar vėl darbo su eserų partija. Sekasi. Dar neužbaigė „Šviesos“ bylos, o čia tik čukšt ir kitas jiems laimikis — eserai!

Vilkaviškio žandarų viršininkas jau kad krečia, tai visus kaimus iškarto: neseniai perkretė Jurkšius ir Obšrutus. Jieskojo Dzenkaičio, Stankevičiaus. Nesurado.

L.

— **Tolstojaus paroda.** Latvių draugijos mokslo komitetas Rygoje gavo pakvietimą dalyvauti gr. Tolstojaus parodoje. Latviai pasizadėjo pristūsti į tą parodą visus Tolstojaus veikalus, kurie yra išvertiti latvių kalba. — Vertėtų ir lietuviams prie tos parodos prisidėti.

Iš „Liet. Uk.“.

IŠ AMERIKOS

— **Sveiki gyvi Marso žmonės!** Jeigu kas nors paaukuos ar paskolins 10 milijonų dol. Harvardo profesorui, Wm. Pickering, tai ateinančios liepos mėnesy turėsime progą pasizinti su Marso gyventojais. Šituo laiku Marsas pristartins prie žemės 5.000.000 mylių arčiaus, negu kuomet nors ir su pagelba didelių veidrodžių išstatytų prieš saulę, prof. Pickering tikisi atkreipti marsečių atydą ant žemės. Visa dabar bėda su tais \$10.000.000 veidrodžiams įtaisyt.

— **Akmeninis lietus.** Iova valstijoje Des Moines apylinkėse išti ko didelės kriušos ir emė lyti suakmenėjusiais ledais Akmenukai krito po pusę ir daugiau svoro, todėl kur tik šito lietaus šmoras užsiekė, ten išlauzė medžius, išdauzė langus. Cedar Falls miestely perkunija ištrenkė tokią akmenukų kruvą, kad užmuše ant vietos 24 arklus ir 34 karves, kieme stovėjusius.

— **Kunigai apie darbą.** New Yorko presbiterų pastorius

Steigle, išleido atsišaukimą į visus savo vienatikius dvasiškius Amerikoje, su užkvietimu, kad visi 11.000 pastorių prisiruoštų iki 9 dienai gegužio ir tą dieną pasakytų savo dievnamiuose pamokslą ant temos: „Kas yra darbininkai ir kas yra darbas“.

— **Mirtis Modzejevskos.** Los Angeles, Cal., pasimirė pagarsėjusi lenkų artistė-aktorka, Elena Modzejevskas, kuriai nuo seno laiko buvo uždrausta išeiti ant scenos Rusijoje. Čia Amerikoje ji plačiai buvo žinoma ir publikos mylima. Nabaštikė žada velti laidoti Lenkijon.

— **Lenkų kongresas.** Ateinančiais metais per lenkų pasidarbavimą bus pastatyta Vašingtono du paminklai: Pulaskiui ir Kosciuškai. Prie tos tai progos lenkai rengiasi susaukti Vašingtonon visos Amerikos lenkų susivaziavimą arba kongresą, panašų kaip lietuviai turėjo savo Philadelphiaje.

Laiškas į Redakciją.

— **Gerbjamoji „Vienybės Lietuvninkų Redakcija! 15 No. „V. L.“ tilpo straipsnis „Apie lietuvių vaikų mokyklas“,** kurio autorius sako, kad „Tėvynė“ vadinusi „suangusiųjų“ mokyklas — mokyklomis be langų...

Neteisybė. Rods, autorius prisipažįsta, jog neatsimenas kuriam numeryj „Tėvynės“ tas buvo, bet kam tad visuomenę klaidint be persitikrinimo, patyrimo? „Tėvynė“ niekad ir jokių mokyklų be langėmis nevadino. Buvo tik 7 No. peržvalgoj paminėta, kad apkalbėjimas „suangusiųs vyrams reikalingųjų mokyklų“, reiškia besirupinimą apie mokyklų langinyčias, o ne pamatus, kadangi mums turi rūpēt pradines mokyklos pirmiaus negu mokyklos „parėjusiems iš darbo vyrams“. Bet kame čia tos belangės? „Tėvynės“ Redakcija.

TARP AMERIKOS LIETUVIU.

Shenandoah, Pa.

Darbai šiūmi tarpai kruta pusėtina, bet žmonelės nerimauja iš priezasties streiko, kadangi ne yra tvirti nei ant vienos nei kitos pusės.

Kovo 31 netikėtai atvyko į mus miestą kunigas V. R. Dillionis, ir paprašė vietinių liet. socialistų kuopą, kad pagelbėtų jam surengti prakalbas, ką šie su noru apsiėmė. Pirmiausiai norėta susitarti su anglekasių unijos vietine kuopa, kuri rengė ant 1 balandžio prakalbas, apvaikščiojimui atminties pripažinimo unijos ir 8 valandų darbo dienos prie minštųjų anglių, kad daleistų kalbet ir kun. Dillioni del labo ir naudos unijai. Bet mus viršininkai, matyt, pabiėjo, kad kartais ir kunigas nebutų socialistu ir neuzvaizuotų jiems patiems, todėl neprisileido. Todėl nusamdė patį soc. didžiausį mus miestą Gormaną svetainę ir paren-

gė prakalbas 4 balandžio. Žmonių prisirinko pilna svetainė. Žingėdus mat buvo dazinos, kas tai būtų per kunigas, tas Dilionis, kad vietos, je šmeizt ir keikt socialistus. jis su jais net draugauja. Kalbėtojas pasiskyrė temą kalbėti apie lietuvių padėjimą, iš mokslisko, draugijinio ir politisko atžvilgių.

Kalbėdamas apie moraliską žmonių padėjimą, užsiminė apie bažnyčias, kurios turėtų daboti žmonių moraliskumą ir dorą. Sakė, kad lietuviai ne gerai daro užrašdami bažnyčias ir parapijos turta vyskupui, vėliaus buntavojasi ir kelia maištos norėdami būti valdytojais svetimo turto, kurį patįs atidavė. Geriau iš sykių nepavest, o valdyti patiems.

Toliaus ragino vėtinus lietuvius pamesti ypatingus ginčus ir užsipuldinėjimus, o risti jie vienybę ir solidariskai išvieno darbuoties labai bei pakėlimui mus tautos; ragino sutverti klubą ant pavyzdžio svetimų tautų, kad ir mus jaunuomenė turėtų kur praleisti laiką, pasimokindami moraliskumo ir doros, o nepraleisti taip brangi laiką ant girtuokliavimų, muštynių ir kitokių niekingų darbų. Sakė: „Tėvai ir motinos! kieno kalte kad mus sunai ir dukters ištvirkė? Ko mes galim tikėti nuo mus jaunuomenės, kurią mus akis nuolat atkreiptos, kaip į draugijos ziedą, mūsų ateities viltį, į stipulų ant kurių mes paliksime parė mę likimą mus tauts? Ką mes gero esam padarę dėl mus jaunuomenės, ir ar galim tikėti, kad jie bus tvirtais paremėjais mus idealiskųjų klaušimų, jeigu jus auklėja smukles ir gatvel..“

Toliaus ragino, kad visi lietuviai bendrai susidėję nupirktų kokį nors namą ir isteigtų naudingiausias daiktus mus jaunuomenės lavinimuisi, idant mirdami paliktų daug jas rusas. Vienok visiems nušluosto nosį mitrus kriaučikas ir pasigauna našlė, bet da žinojės, kad puodynė su sidabro rubliais yra tik tai mythas — pasirūžo nuo pačios pakėgti. Vienok ačiu savo minkštam būdai duodasi draugams perkabėti ir vėl su savo buvusiu našlė susitaiko. Tiesa, kad pats siužetas persilpnas, bet apystovos gana juokingos. stylis visos veikmės lengvas ir pilnas humoro, taip kad gerai atlošiant visuomet verta retėzius. O socialistų partija yra darbinikiška, ir visi darbininkai privalo ją šelpti ir remt savo balsais laike rinkimų.

Paskiaus buvo ir deklamacijos; deklamavo Elena Pajauskutė ir M. Kapočūtė, kurių zodeliai labai visus sujūdino. Kaip kalba taip ir deklamacijos matomai visiems labai patiko, ką liudijo ramus visų užsilaikymas (išskiriant vieną, kuriam anot kun. Dilionio „nuo sopulingos duonos buvo silidus pakausis“). Aukų sumetė \$26.30; užmokėjus svetainės ir spandos lėšas, likusieji pasiliko pas kunigą Dilionį.

Tą pačią dieną vakare buvo

kitos prakalbos „socialistų ruimuose.“ Žmonių abiejų lyčių prisirinko kupinai, tik gaila, kad vietos buvo mažai. Čia vėl kun. Dilionis kalbėjo; pajudinęs daug klaušimų apsisistoję ant socializmo, ar istikrųjų taip bausis tie „socialistai“, kaip nekurie jus perstato, ir aiškiai nurodė skirtumą tarpe tikrų socialistų ir pseudo-socialistų, norinčių kenkti socializmo vystymuisi.

Toliaus p. Rudminas buvo pradėjęs skaityti referatą temoj: „Darbuinkų judėjimas Šv. Vals. nuo pradžios iki šiandien“. Bet pasirodė, kad perdaug augštoje prasmej sutaisytas ir mažai apšviestai mus visuomenei nesupranta mas, todėl turėjo nustoti skaityti ir užbaigė prakalba apie angleksijų unijos reikalus. Toliaus kun. Dilionis antru kartu ragino vietinius lietuvius abiejų lyčių rašyties prie socialistų, kad sutvirtinus spēką būtų galima nusamdyti ruimingesnę vietą ir per panašius susirinkimus lavinties. Su kelioms gražioms deklamacijoms užsibaigė vakaras; žmonės buvo užganėdinti, ką liudija karts nuo karto triukšmingi delyų plojimai.

E. Vytis.

Brooklyn, N. Y.

(Nuo mūsų korespondento)

Vietinė Lietuvių Apšvietos draugijė 11 balandžio pastatė ant scenos naują dramatišką originališką veikalelį — juo kazaislę „Gudri Našlė“, parrašytą visiems žinomo senai pasimirusio lietuvių rašytojo Aleksandro Gužučio (Fromo). Apie turinį nedaug čia rašysiu. Trumpai pasakius — tai moraliskas vaizdelis iš lietuvių kaimiečių gyvenimo. Našlė užsimano gauti vyrą, paleidžia paskala, kad ji turi puodą sidabrinį ir ant tokios vyliu gingos meškerės prikimba keletas vyrų tarpe tų ir mokytojas rusas. Vienok visiems nušluosto nosį mitrus kriaučikas ir pasigauna našlė, bet da žinojės, kad puodynė su sidabro rubliais yra tik tai mythas — pasirūžo nuo pačios pakėgti. Vienok ačiu savo minkštam būdai duodasi draugams perkabėti ir vėl su savo buvusiu našlė susitaiko. Tiesa, kad pats siužetas persilpnas, bet apystovos gana juokingos. stylis visos veikmės lengvas ir pilnas humoro, taip kad gerai atlošiant visuomet verta retėzius. O socialistų partija yra darbinikiška, ir visi darbininkai privalo ją šelpti ir remt savo balsais laike rinkimų.

Čionai gi buvo atlošta vidutiniškai. Ypač gerai lošė apžavėtosios karvutės savininkas Rainis, taipgi daktaras ir gylus „pilkosios“ garbintojas — rusas mokytojas. Kiti silpniau lošė. Taip va kad ir „burtininkė“ Magdė, kada ją veda į kaimo teismą, kur ją kaip raganą laukia tik ką ne sukurtas laužas, ji sau džiaugmingai kuksi, tarsi negali susilaikyti iš juoko. Nudavimo ir gestikuliacijos stoka beveik pas visus. Žinoma, nėra nei dailių scenerijų mūsų salose. Bet ką daryt? Męs turime džiaugties, kad mūsų vienuolika nieko nepaisydami į visas

neprielankias aplinkybes draugai gaivina sceną ir linksmina bei pamoko visuomenę.

Prieš vaidinimą dainavo Ona Norkevičiūtė solo: „Kur banguoja Nemunelis.“ Dainavo gražiai, tik tas reikėtų pažymėti, kad perilgai. Paprastai ant scenos nesidainuoja visa daina — užtenka vieno, dviejų posmų, o jei publika išsankia dar sykį, tai vėl kokį vieną atkar tot.

Minėtos draugijėlės vakaras buvo rengtas puikiais tikslais — padidinti knygyno, ir galima tikėtis, kad ji šį-tą pėlynę, nes publikos buvo gana gražios.

— Brooklyno lietuvių mokyklėlė, kurią veda panelė Raciūtė („Vien. Liet.“ buste) gražiai tarpsta. Užsirašiusių yra į 40 ypatų. Gaila, kad mergaičių mokslas nepatrukia, nes lankosi regis vos kokios 4. Butų tai lyg sarma toku, kad jos taip nesirupina lengvai prieinamu mokslu. Mokykla gavo gražią paramą nuo paliovusio gyvuoti Gimnastikos Klubo, kuris pavedė jai savo rakandus, tarpe tų neblogą pianą mokymuisi skambint ir prie choro dainuot. Viskas tas dabar sugabenta į mokyklėlės ruimą prie „Vien. Liet.“ redakcijos. Klubo jaunuomenė už tai užsipilno sau garbę, o Brooklyno jaunuomenė turį pasirodyti veiklia ir ateinančia vasara suorganizuoti gražų chorą, idant ateinančiai žiemai parengti plėčią sceną.

— Senai jau pradėta mokinie M. Gorkio didelis veiklas — „Ant dugno.“ Nu tarta ji pastatyti ant scenos 15 gegužės Tautiškame name. Tikimos, kad tas da labiau sužadina Brooklyniečių tarpe patraukiamą prie scenos, nes minėtas veiklas yra vienas iš tokių, kokį rečiau ar visi da nėra lietuviai savo kalboje matę.

— Brooklyniečiai sąjau mingai atsiliepė ant vienuolika Kačergiaus nelaimės. Draugai per p. J. Grinių sudėjo šiek-tiek pinigų ir išsiuntė nelaimingam kankiniui laivakortę. Rods pinigų da neišteko, todėl užtraukta paskolė, kurią tikimos kitų miestų lietuvių padės atlyginti.

— Paskutiniu laiku Brooklynas neteko keleto inteligentų: išvažiavo pp. Račkauckas, Sekevičius (kieno tai įskustas ir gaudomas), Rinkevičius ir kiti. Mat čia da ir darbai labai menkai eina, todėl duonos kėsnis iškvietė laikinai ir gerus mūsų veikėjus į kitus kraštus. Vienintelis darbas da stipriai pasilaiko tai kriaučių.

Minersville, Pa.

Balandžio 12 d. turėjom prakalbas; kalbėjo kunigas V. R. Dilionis. Žmonių prisirinko tiek daug, kad nei į svetainę netilpo. Buvo daug moterų ir merginų, daugiau kaip paprastai eidavo; gal dėlto, kad buvo pagarsinta, jog kunigas kalbės. Kaip matyt, (žiūrėk ant 6 to pusl.)

T. M. Dr. Išdo APYSKAITOS

PLAUKIMAI.

Mokėdžiai:

Philadelphia, Pa. už knygas per Stanelį	\$8.75
Chicago, Ill. 27 kp.	2.70
Cleveland, Ohio 20 kp.	7.95
W. Frankfort, Ill. nauja kp.	3.00
Mahanoy C. ty, Pa. 8 kp.	9.60
Merriden, Conn. 45 kp.	2.10
Los Angeles, Cal. kp.	4.20
Laconia, N. H. K. Stepanavičius	.60
Waterbury, Conn. už knygas	1.60

Kudirkos raštams.

Los Angeles, Cal. per M. Elk	\$6.00
Brockton, Mass. 17 kp. LSS.	5.00
Worcester, Mass. Liet. Sunų draugijė	10.00
Paterson, N. J. Liet. Skaitykla	5.00
New Britain, Conn. nuo krikštynų per Bračulį	1.80
Herrin, Ill. 21 kp. LSS.	3.20
Du Bois, Pa. 153 kp. SIA.	4.25
Easton, Pa. pavienių per A. Draz daucką	5.20
Cleveland, Ohio šv. Jurgio draugijė	15.00
Philadelphia, Pa. per Velykių	2.00
Glispel, Ill. pavienių per J. Gegužį	1.30
Lawrence, Mass. pav. per J. Zukauską	3.50
Pittsburg, Pa. 40 kp. SIA. pavienių	4.70
Plymouth, Pa. šv. Kazimiero draugijė	25.00

Buvo turto iki kovo mėnesiui \$2122 13

ISLEIDIMAI.

Išmokėta:

Knyga, popiera ir markės kas mėnesiui	4.00
Viso turto lieka iki balandžio 7, 09.	\$2250 58
Tėv. Myl. Dr. išdininkas,	

A. J. Povilaika.

Keli zodziai apie jaunuomenės auklėjimą.

V.

Idomus kontrastas pastebėti tarpe Europos ir Amerikos mergaičių. Amerikietė mergina taip moka patraukti prie savės ir taip plačią turi įtekmę ant savo viena-amžų jaunių kaičių, kaip niekur kitur už Atlandio. Tiesa, jos įtekmė da nėra taip progresyviška, kaip to reikalauja ideališkoji ateities dvasė, bet tas yra dėlto, kad čionai spartus kapitalizmo pletojimasis nedavė jaunuomenei apskritai idealizmu prisiečipyti. Bet laisvas amerikiečių vaikų auginimas kur-kas arčiau sujungė mergaites su vaikiukais ir tuomi moterišką pakėlė ant augštesnio laipsnio. Pagalios jeigu da čionykštė mergina ir gumą kramto arba savo plepėjimą išpletoja iki aitraus nuobodumo, vienok ji visuomet gera gyvenimo draugė. Ji namuose valdo geležinę ranka savetėvus ir brolius, ji nesiklausosi pasirenka savą draugus ir visuomet elgiasi neatsižvelgdama ant savo motinos prietarų. Tečiau ji vienkart tikrai myli ir guodoja savo gimdytojus, su pranta jų gyvenimą ir vargus. Mat tėvai leido iš mazes viską suprasti. Ji greitai su pranta, dėlko jos tėvas atsisako nupirkti jai naują kaklaraištę arba dėlko neleidžia pasivažinėti į girias. Ji supranta, dėlko jos motina draudžia su tuom ar kitu draugauti, — mat kad motina tą daro iš tikro rūpesčio apie jos ateitį. Europietė mergina tokį pasielgimą paskaitytų už paprastą baudimą, kaip nuo kudi kystės ji prie to yra pripratusi.

Pagalios, kada Amerikos mergina kokių 14-15 metų patenka draugijos sukurin ir aiškiai parodo savo „palinkimus prie vaikinių“ ji geriau už europietę moka save draugiškai ir moraliskai apsaugoti, ji turi savo sąmonėje lygsvarą, griežtumą ir pati moka savo pasielgimus kritikuoti. Ji rečiau pasiduos neatžalgiat ir idiotiskai meilei prie biele kokio vyriškio tvarinio, negu namų ar pensijonų retėziuose auklėta mergičia Europoje. Jeigu kartais ji ir įkelia koją į panašų klaną, tai pas ją užtek tinais rasis proto ir vėl išbristi. Sveikas ir lais

vas Amerikos kudių auklėjimas, nors daugeliui europiečių gali nepatikti, vienok jis iš visų atžvilgių geresnis; čia jaunuomenė neprisigeria senovės klaidinga klasika, ypač santykiuose tarp vyriškių ir moteriškių, — falšų jų jausmų gyvenimas pranyko, o vietą šito užėmė šalta ir gera praktika.

Patirta, kad senoviškas varzus auklėjimas suaukina jaunuomenės natūrališką plėtojimąsi. Tėvai, duokite savo vaikams patiems išiplėtoti. Tas ne prie blogo nuves — kudiškis tuomet labiau jums padės supras, jų visus sultis į savo kuną ir sielą priims. Auklėkite juos laisvai.

Kregždunaitis.

Kur ramiau?

Ramu man tėvynėj brangioj Lietuvoj,
Ramu man ir svetimoj šalyj;
Ramu man siubuojančioj girioj zalioj,
Ir po dangaus zvaigždėlems naktj....

Ramu man ant kranto upelės sraunio,
Kur rovē per uolas teškėna,
Ramu man tarp pievų žolelės žalios,
Kur tykus vėjelis purena....

Ramu man, kad rytas išaušta skaisčius,
Ir kripta gailioji rasele....
Kad vakaras temsta ir reng a sapnus..
Ir ilsis skaisčioji saulele.

Ramu man pavasario skaisčioj dienoj,
Ramu ir ruduo kad užstoja;
Ramu ir nuobodžioj šalčioj žiemoj,
Kad sniegas žemelę užkloja....

Ramu į sodiečio man buvį veizėt,
Ramu ir kur miestai boluoja....
Bet už vis ramiau-ia but' ten paviešėt—
Kur meilė tarp brolių gyvuoja!..

G. B. Raitelis.

Krutine ir plaucziai.

Krutinės sieną tveria šonkauliai iš abiejų šalių, iš priešakio krutinės kaulas ir iš užpakalio strėnos. Strėnos susideda iš dvylikos strėnkaulių. Prie jų prisegta dvylika šonkaulių iš abiejų pusių. Priešakyje šonkauliai užsibaigia kremzlėmis. Kremzlės septynių šonkaulių jungiasi su krutinės kaulu, kremzlės ketų trijų šonkaulių prisegtos prie kremzlės augštesnio šonkaulio, o paskutinės dvi kremzlės yra liuosos. Krutinės kaulas užbaigia krutinės sieną iš priešakio ir juda drauge su šonkauliais.

Krutinės judėjimas darosi su pagelba raumenų, kurie ją išskėčia ir iškelia, paskui suglandžia ir tokiu būdu duoda progą plaučiams prisipildyti oru ir išsitištinti.

Plaučiai susideda iš daugybės mažyčių zakelių, oro kambarėlių, kurie susinėša su lauko oru per bronchus. Bronchai prasideda plaučių kambarėliuose, kaip mažytės trubutės, kurios susijungia į didesnes ir didesnes, ant galo išėina į vėjinę gerklę, vadinamą trachėja. Oro kambarėliai apipinti mezginiu mažyčių kraujų sudynėlių.

Uzdutis oro kambarėlių yra sugerti oro oxygeną ir atiduoti kitą, nereikalingą gazą — anglerugštį, tai yra karboną susijungusį su dviem dalimis oxygeno. Oxygenas yra gazas, kuris randasi ore ir nuo kurio prigulti visoks degimas. Degimas mat yra — susijungimas anglies su oxygenu. Mūs kune eina tas patai procesas: anglis, iš kurio susideda didelė kuno dalis, susijungia su oro oxygenu ir pasidaręs gazas — anglerugštis išsivėpja į orą. Taigi plaučiai paskirti įtraukimui ir išleidimui gazų. Kraujo raudoni grumelėliai sugeria oro oxygeną, neša kraujo sudynais ir paskui atiduoda oxygeną įvairiose kuno dalyse. Širdis pliumpuoja į plaučius kraują netyrą, juoda nuo anglerugšties priemaišų; kitais sudynėliais jis bėga iš širdies laukan jau tyras, raudonas ir išvalęs nuo nereikalingos anglerugšties, o prisigeręs oxygeno, kurio kuno celės trokšta. Apart to yra da trečia eilė sudynų, kurie neša plaučiams maistą.

Dr. F. Matulaitis.
(Toliaus bus.)

Tamsybės guolys.

(Iš „SCHKIZE NO ANTONA.“)

Juozas Pleirys.

I.

Nebeturiu.

Nebeturiu... Nieko daugiau aš nebeturiu... Viename akies mirksnyje atitrauktas aš nuo gyvenimo, nuo žmonių ir pats nuo savęs. Pagalvokite tik!...

Dar vakar aš vaikštinėjau po gatves, žiūrėjau į linksmas, dailias mergeles ir klausiausi jų juokų... Atsimenu dar, kaip viena iš jų stovėjo prie sankrovos lango, kur buvo išdėstinėtos fotografijos ir žiūrėjo... Aš niekaip negalėjau praeiti pro šalį, — taip jinai man buvo graži... Aš ir-gi priėjau prie lango ir žiūrėjau — žinoma, tik ne į fotografijas, bet į ją... Tuo tarpu priėjo prie jos kaž-koks jaunikaitis, regis tai buvo studentas, toks augštas, jaunas, dailus, ir abudu jie nuėjo susikabinę, linksmi juokdamiesi, šnekučiuodami ir džiaugdamiesi, gatve tarp žaliuojančių medžių... Aš atsisėdau ant suolo ir klausiausi medžių lapų šlamėjimo, klausiausi jaunomėnės linksmų juokų ir žiūrėjau į einančius gatve žmones iš vieno galo į kita... Ir prie to neramaus žmonių judėjimo aš radau kaž-ką tokių ramų, kaž-ką tokių, kas gydė mano sielą...

Aš parėjau namo ir užsidedgiau žiburį... Žalia šviesa... knygos... paveikslai... Už lango juoda, tamsi naktis...

Ir staiga mana sieloje prabudo netikėti jausmai — prakilnus, laisvi, platus... Staiga mano mintys iškilo augštai ir pasiplavėno lėkti juoda, tamsia naktis kaž-kur toli, iš kur matėsi mirgą šviesų spinduliai, tartum visur prie apšviestų stalų sėdėjo mintyse paskendę, ant krutinių nulinkę galvos ir visos mįšlijo apie didį prabudimą ir prisikėlimą...

Tik štai staiga iš mano sielos gilumų išsiveržė klyksmas: sutverti, sutverti ką-nors toki didį, augštą, prakilnų, laisvą ir galingą!...

Aš atsisėdau prie fortepiano ir mano pirštai pradėjo įšakioti atsakymo mano jausmams... Norėjau sutverti operą... norėjau išreikšti aiškuose iškilmingą didvyrio prabudimą ir prisikėlimą...

Prakilnios mintys ir galingi jausmai manyje gimė, ir reikėjo augti prakilniam mokslo darbiui. Aš sėdėjau prie fortepiano ir mano pirštai įšakioti išreiškimo mano jausmams...

Bet štai... Staiga mane apspito, storabalsiai, apšarmojusiomis barzdomis ir nemandagūs savo pasielgime, vyrai; apsiautę storo pilko milo plosčiais jie žvangino ant batų pentiniais ir čerškino ginklais rankose... Dabar naktis, — tarė jie. — Kapų tyla turi viešpatauti. Nei vieno aido daugiau! — Bet ši valanda yra man brangi, šventa — aš noriu sutverti didį mokslo darbą, toki, kokį tik gėnija sutveria... Ironiški juokai buvo man atsakymu ir druti vyrų balsai tęsė toliaus: — Eisi su mumis drauge! Aš stovėjau kaip negyvas. Kur?... Jie to nesakė. — Dėlko?... Taipgi nieko nesakė. Aš stovėjau ir tylėjau. Štai, staiga tik, pro langą išiveržė į mano kambarį aidas — linksmas, jautrus, gyvas, laisvas... Nemandagūs vyrai staiga pakėlė ginklus... Aidas išskleidė po mano kambarį ir kaž-kur pranyko bute... Nedrąsiai dairydami aplinkui po kambarį, nemandagieji vyrai nuleido ginklus ir maloniai, mandagiai vėl atkartojo: — Eisi su mumis drauge! Aš ėjau. Ir dabar jau aš esmu čia. Esmu vienas. Nieko daugiau aš nebeturiu. Muzikos? — Nebeturiu. Knygų? — Nebeturiu. Mergaičių? — Nebeturiu. Laisvės? — Nebeturiu. Nieko — nieko daugiau aš nebeturiu. Bėgu aš prie durų ir noriu išbėgti į tyrą orą, — bet... durų nėra. Noriu aš pradaryti langą ir pilna, laisva kruti- no kvėpuoti tyru, liosu oru, bet... tas negalima... nėra. Noriu aš žinoti kelinta dabar valanda ir griebjuosi už laikrodėlio, bet... laikrodėlio aš — nebeturiu. Kišu aš ranką į kišenę, norėdamas ten rasti savo užrašų knygutę, bet ir jos aš nebeturiu. Jieškau pašiuko... Nėra! Na, juk aš turiu dar širdį ir peilį. Ir savo peilį aš galiu nieko nesiklausaus smūgti į savo širdį be jokio leidimo, be pasigailėjimo... Tai mano širdis...

Bet... ir peilio daugiau aš — nebeturiu. Nieko — nieko daugiau aš nebeturiu. Visa, ką aš noriu ir geidžiu, aš daugiau nebega- liu. Savo širdies... ir tos aš nebeturiu!... Už trijų dešimčių durų, trijų dešimčių tvorų, trijų dešimčių murų ir trijų dešimčių raktų aš užda- rytas. Atskirtas nuo gyvenimo, atskirtas nuo žmonių, atskirtas pats nuo savęs... Nieko daugiau aš nebeturiu... Dargi pats savo norų aš negaliu užganėdinti... Nebeturiu... Visa, kaž-kur dinga... pra- smego... Nieko... Nieko daugiau nebeturiu!...

II.

Sumišimo link.

Ilgos dienos... ilgos naktys... ilgi vakarai... Ir galutinas nieko neveikimas... — Ir prie ko tas viskas prives? — taip aš neti- kėtai pasiklausiau pats savęs. Tik staiga kaž-kur sielos gilumoje netikėtai suskambėjo nutrukusi styga: — Sumišimo link!... Ten, — gyvenime, aš nežinojau, iš kur paimti laiką, bet čia dabar, aš nežinau, kur tą laiką be- padėti. Vaikščioju po kambarį, nuo vieno galo į kitą — penki žingsniai pirmyn, penki žingsniai atgal... Ir visada taip: — kasdieną, kasvakarą, kasnaktį, kas- valandą. Bet ten, — aš žinau... gyvenime... per vi- sas kiauras dienas, dailiai papuoštame salione, jau- ni dailūs vaikinai ir mergaitės, jaunos, baltos, kaip žydinčios rožės, groja ištraukas iš mano operų, gro- ja ir dainuoja mano dainas... Ilguose žiemose vakaruose — šviesiai apšviesto- je salėje, nuo minkštų ložų, nuo dailiai apšviesto partero, išsitęsios, kvėpjančios ponios ir panelės, dailiai pasipuošę senukai ir jaunikaičiai nuplikusiais viršugalviais, klausosi mano operos, ploja delnais ir garsiai šaukia „bis“... Nuo galerijos, vaikai ir merginos, jaunikaičiai ir panos, su užuojauta ploja man delnais ir šaukia mano vardą... Ha!... Akmeninės grindys... akmeninės lubos... sienos. Penki žingsniai pirmyn, penki žingsniai atgal... — Ir prie ko tas viskas prives! — netikėtai vėl, aš užklausiau pats savęs. Ir vėl man, netikėtai sielos gilumoje nutruko kaž-kokia styga ir griaudingai suskambėjo: — Sumišimo link!...!

III.

Bet visgi.

Nuo viso to plačiojo gyvenimo, nuo viso to plačiojo pasaulio, man pasiliko tik viena maža ak- meninė trobelė juodomis geležinėmis durimis. — Kaip akmeninis kapas, — taip aš sau toly- dzio tvirtinu. Bet visgi... Nuo viso to plataus pasaulio man pasiliko tik vienas mažas dangaus sklypelis, kurį aš per savo langutį vos užmatau... per jį nieko daugiau aš ne- galiu matyti... Bet visgi... Nuo viso to didžio ir plataus Tėvynės ir visuo- menės labui darbo, man pasiliko tik viena-vieninte- lė bedarbė... Bet visgi... Retkarčiais man rodos, kad aš krintu nuo augš- to kalno — pakalnė, o apačioje manęs laukia proto smiūšimas. Bet visgi... Ant keršto visiems tiems, kurie mane stumia sumišimo link, aš galiu tik jiems surykti: — Bet visgi!... Aš šaukiusi prie savo atminimų ir jie eina pas- mane per tris dešimtis murų, tris dešimtis sienų, tris dešimtis geležinių durų ir trisdešimtis užraktų. Ir niekas jų negali sulaikyti. Nuo rytų ir šiaurės, nuo žydinčių daržuose aka- cijų, nuo šalčio sustingusių šiaurės miškų, nuo ju- riy, nuo kalnų eina mano atminimai pas mane ir nie- kas negali jų sulaikyti. Ir aš gyvenu savo atminimuose ir nebijau proto sumišimo, ir dienos man pračina akies mirksnyje... Mano sieloje atsivėrė platesnis ir šviesesnis pa- saulis negu tas, kurį aš ką tik neseniai dar nustoja- u, ir narsiai ir juokdamas aš galiu mesti tiesiai į akis- teisybę tiems, kurie norėjo mane įstumti į sumišima- ir garsiai, narsiai surykti: — Bet visgi!... (Užbaiga bus.)

Nereikalingo žmogaus gyvenimas.

Vertė V. K. Račkauckas. (Tąsa.)

— Taip. Tu radai rublinę, o aš — auksą! — tarė šeimėninkas, šypsodamas. Antrą sykį jis rado pas krautuvės slenkstį dvi- grivinę ir taip-gi atidavė pinigą šeimėninkui. Senis nuleido akinius ant nosies galo ir, trindamas pinigą pirštais, kelias sekundas žiūrėjo berniukui į veidą. — Pagal įstatymų, — pradėjo, užsimišlijęs, — rasti no trečdalis — šešios kapeikos — priklauso- tau... Nutilo, atsidukėjo ir tarė, kišdamas sau pinigą į šalbiernos kišenį: — Taip... vienok, neišmanus tu vaikas... O šėsių kapeikų neatidavė jam. Tykus, žmonių neuztėmijamas, o jei kartais už- tėmydavo — nuolaidus, Klimkovas veik neatkreipda- vo į save žmonių atydos, o pats vis dabojo juos sa- vo tuščiomis, pelėdos akimis, akimis, kurių žviltio neatspėdavo tie, kas jį matydavo. Nuo pat pirmos dienos dikčiai Jevsiejų užinte- resavo tyli, rami Rajisa Petrovna. Kas vakaras ji išvilkdavo į tamsius, šnabzdancius rubus, užsima- davo juodą skrybelę ir išeidavo kaž-kur; rytmety, kuomet jis valydavo kambarius, ji dar miegodavo. Jis matydavo ją tik vakarais, prieš vakarienę ir tai- ne kas vakaras; jos gyvenimas atrodė jam paslaptin- gu ir visa ji, tyli, balto veido ir sustojusių akių, gim- dė jame neaiškius spėjimus apie kaž-ką nepaprastą. Jis atsargiai pats sau įkalbinėdavo, kad jį gyvena- geriau, negu visi, žino daugiau už visus, jame augo jam nesuprantamas, bet geras jausmas į tą moteriškę. Kasdiena ji vis gražesnė jam atrodė. Syki jį atbudo auštant, nuėjo virtuvėn atsigertų ir staiga užgirdo, kaip kaž-kas darė duris nuo prie- menės. Išsigandęs, jis puolė šavo kambarin, atsigulė, prisidengė, besistengdamas prisipausti prie skrynios, kiek galima tampriai ir per valandėlę laiko, iškišęs ausį, užgirdo virtuvėje sunkius žingsnius rubų šnabz- dėjimą ir Rajisos Petrovnos balsą: — Ek-k, jų-ųs!... — sakė ji. Jis pasikėlė, atsargiai priėjo prie durų ir pa- žvelgė virtuvėn. Ramioji moteriškė sėdėjo pas langą ir ėmėsi skrybelę. Veidas jos atrodė baltesnis, negu visa- dos, iš akių gausiai riedėjo ašaros. Jos didelis ku- nas svyravo, rankos judėjo pamaži. — Pažistu aš jumis... — tarė ji, nuleidusi galvą ir pasikėlė, atsiremdama į prielangį. Šeimėninko kambarį sutratėjo lova. Jevsie- jus greitai šoko pas skrynią, atsigulė ir užsiklojo. — Nusikraudė! — mįšlijo jis, aštraus gailėsio jausmu apimtas. Ir tuo-pat laiku jis patylomis džiaugėsi iš savo ašarų — jos suartino jį su ta ramia moteriške, gyvenusia slapta naktiniu gyvenimu. Jam pasirodė, kad kaž-kas praėjo pro šalį ne- drąsiais žingsniais. Jis pakėlė galvą ir staiga pa- šoko, tartum apšvilintas plonu, rusčiu šauksmu: — E-ek sau! Paskui kaž-kas sušnabzdėjo. Iš virtuvės, susi- lenkęs, greitai išėjo šeimėninkas, naktiniuose ru- buos, sustojo ir tarė į Jevsiejų švilpiančiu balsu: — Miegok, miegok... ko tu? Miegok... Ryto metą krautuvėje senis užklausė: — Ar išsigandai naktį? — Taip... — Išsigėrė mat ji... su ja tas atsitinka... Jevsiejus norėjo paklausti, ką ji veikia, bet ne- drįso. Neuzilgo pats senis paklausė: — Ar ji tau patinka? — Patinka... — atsakė Jevsiejus. — Na, — pradėjo šeimėninkas rusčiai, — tu, vienok, žinok — ta moteriškė labai gavi. Ji tyli, bet ji rusti. Ir — prasižengė... je. Ar tu žinai, kuomi ji užsiima? Ji muzikantė, skambina ant pi- ano... Jis smulkiai išaiškino, kas tai yra pianas ir pri- dėjo: Moteris, skambinanti ant piano, vadinasi tape- rė... O ar tu žinai, kas tai yra viešas namas? Jevsiejus jau žinojo šį-tą iš kalbų odininkų ir stiklorių kieme, bet, norėdamas daugiau dazižinoti, tarė: — Nežinau... Senis jam išaiškino; jis kalbėjo ilgai, labai su- prantamai ir karštai. Laiks nuo laiko spjandė, ran- kė veidą, išreikšdamas pasibjaurėjimą. Jevsiejus žiūrėjo vandeninėmis akimis į senį ir kaž-kodėl ne- tikėjo tam jo pasibjaurėjimui. — Tad štai, ji kas vakaras skambina ant piano tokiam name, ir prie jos muzikos paleistuvings meigos šoka su girtais vyrais. Visi-gi tie vyrai — vagis, o kai-kurie, gal-but, ir žmogžudžiai...

Nuvargintai atsidukėjo, nubraukė. nuo veido prakaitą ir pridėjo: — Tu nelabai teuzsitikėk ja... suprantai? Aš tau sakau — ji guvi... ji niekšė... Berniukas tikėjo tam, ką senis pasakėjo apie pianą, apie viešą namą, bet nei vienas žodis apie moteriškę nepalietė jo ir viskas, ką senis pasakė apie ją, dar labiau padaugino atsargumą ir nuo- latus įtemptą neužsitikėjimo jausmą, kurį jis turėjo linkui savo šeimėninko, o Rajisa gi Petrovna dar la- biau pakilo jo akyse, dar puikiau jis apsupė ją kaž- kokia nepaprasta garbe. Apart Rajisos, Jevsiejaus žingeidumą užganda- vo stikloriaus mokintinis Anatolijus. Buvo tai lie- sas ir laibas vaikėzas, su papirusiais plaukais ant galvos, užriestuosiu, taukais kvėpjančiu, purvinas ir visados linksmas. Jo balsas buvo plonas, skambus, ir Jevsiejui labai patikdavo girdėti giedančius links- mus bernioko klykavimus: — Sti-iklus statyti... Jis pirmas užkabino Jevsiejų — Jevsiejus šlavė trepus ir staiga užgirdo iš apačios garsų balsą: — Ei, tu, žiopyl — kokios gubernijos esi? — Čianykštės! — atsakė Jevsiejus. — O aš — Kostromskos. Kiek turi metų? — Tryliktus... — Ir aš tiek... Eik su manim! — Kur? — Pas upę, pasimaudytų... — Man reikia krautuvėn... — Šiandien nedėdienis... — Vis viena... — Na — velnias su tavim! Ir stiklorius pranyko, neužgavęs Jevsiejų savo keiksmu. Jis išstąs dieną vaikščiodavo po miestą su stiklių skrynute, grįždavo namo veik visados tuo laiku, kno- met užsidarydavo krautuvė ir per visą vakarą girdė- josi kieme jo balsas, juokas, švilpavimas ir dainos. Jį visi barė, ir visi mėgo juomi užsimti, kvatojo iš jo šposų. Jevsiejus stebėjosi iš to nudrįskusio iružriest- nosio vaikysčio drąsos, kurią tas turėjo su paungusiais; jis užvydėjo jam, pamatęs, kad suįvijos bėgineja po kiemą gaudydamos linksmą ištvirkėlį ir ant galo, jis stipriai prisirišė prie stikloriuko su pagarbos jausmu. Paskendęs savo neaiškiose svajonėse apie tykų ir ty- rą gyvenimą, dabar jis davė savo mintyse vietą apie tą mitrų apilyšusį bernioką. Po vakarienes Jevsie- jus klausdavo šeimėninką: — Ar galiu eiti kieman? Senis nenoriai sakydavo: — Eik. Tik netruk, žiurėk... O kartais pridėdavo: — Nieko tau gero nėra tenai, kieme... Greitai nubėgęs trepais, Jevsiejus atsisėdavo kur-nors pauksmyje ir iš ten žiūrėdavo į Anatolijų. Kiemas buvo mažas, iš visų pusių augštomis namų sienomis aptvertas; pasieniais kupetomis mėtėsi vi- sokie išmesti niekai, ant jų sėdėjo, silsdamiesi, žmo- nės — tarnaitės, siuvėjos, darbininkai, o kiemo vi- dury Anatolijus darė savo perstatymus. — Odininkas Zvorikinas cerkvėn nuėjo! — šu- kavo jis. Ir Jevsiejus, nustebejęs, matė žemą drūtą odininką, su atvirtusia apatine lupa ir primerktomis sopan- čiomis akimis. Išstotęs pilvą, ir pakreipęs į šalį galvą, Anatolijus smulkiais žingsniais, bet matomai nenoromis ėjo pas vartus — publika lydėjo jį kvato- jimu ir linksmais šauksmais. — Zvorikinas iš smuklės! — skelbė berniukas ir ritosi kiemu, nesuvaldydamas rankų ir kojų, kvai- lai išvertęs akis ir juokingai pračiaupęs lūpas. Sus- todavo, mušė sau į krutinę rankomis ir švilpjančiu liudnu balsu sakė: — Vie-ėspatie... na, kaip aš esu iš visoko užganėdintas!... Die-ėve tu mano, kaip visur ger-rai ir viskas malonu tavo tarnui, Jokubui Iva- novičiui! Bet... stiklorius Kuzinas — prachvost... ir vagis mano Die-ėvui... ir visiems žmonėms — gyvulys!... Tas teisybė, viešpatie!... Publika kvatojo, bet Jevsiejus nesijuokė. Jį slėgė nusistebėjimo ir užvydėjimo jausmas; belauk- damas naujų Anatolijaus šposų, jis geidė matyti šį berniuką išsigandusiu ir nusikraustu; jam buvo ne- malonu ir net šlykštu, kad stiklorius perstato žmo- gų tik juokingu, o ne pavojingu. Jis išžiodavo bur- ną, jo veidas pasidarydavo kvailu, pelėdos akis išsi- plėsdavo. — Stiklorius Kuzinas eina! — šaukė Anato- lijus. Prieš Jevsiejų sustodavo raudonsnukis, visados pusiau girtas, liesas muzikas, su ruda dvišake barz- da ir užraitytomis purvinu marškiniu rankovėmis. Užsikišęs dešiniąją ranką už žiursto ant krutinės, kairia pamaži brauko sau barzdą, rustus, juda pama- ži, tartum vežimas, sunkenybų prikrantas ir, žiūrė- damas, akis panėręs, tarška įskeltu, užkimusiu balsu: — Tu vėl keiki, atskalune! Ar tai dar ilgai aš turėsiu girdėti tavo keiksmus, a? Apstėstasis tu, kad tave kalnas pašautų!... (Toliaus bus.)

kunigai dar nemažą turi prielankumą tarp žmonių, ir galėtų pakreipti žmones į gerą pusę, jeigu norėtų ir tiesą nurodintų. Kaip svietiški kalbėtojai atsilanko su prakalbomis, tai eina tik tie, kurie šiek-tiek supranta naudingumą jų. O dabar vieni ejo kad kunigą pamatyt, o kiti iš žinėjimo, ar pasakys jis ką naudingą dėl darbininkų, kadangi mažai tėra kunigų tiesą skelbiančių...

Laikė kalbos žmonės užsi. Laikė ramiai, išskiriant vieną „nusiragavusį“, kurį prisėjo iškonfiskuot laukan. Kalbėjo apie dorą, nurodindė, kad žmonės negali užsiganėdinti klupojimu ant kelių, arba statymu bažnyčių su augstais bokštais; jums, sako, da ir daugiau ko reikia: mokslo, susirinkimų, pasilinksminimų. Sako: „statote didelės bažnyčias ir atiduodate vyskupams, o vietoje to detumėt po kelis dolerius ir rengtumėt knygnus, kur galima būtų protą lavinti; reikia jaunuomenę lavinti muzikos, giedojimo ir tt vietoj ką dabar užsiimat niekam netinkamais darbais.“ Daugiausiai ragino moteris prieš susipratimo ir auklėjimo doriau jaunuomenės, negu dabar. Ragino moteris tvirti savo organizacijas.

Toliau, nupeikė lietuvius už negerą paprotį pravardžiavimą pirmievių šliuptyniais bedieviais ir tt. Sako: „Yra daugelis katalikų, kurie muša si į krutinę daug kartų ant dienos, o susitikę ne tokios nuomonės žmogų ant gatvės gatavi jį užmušti. Tikra dora yra laisvė: kas į kokią bažnyčią eiti nori, tegul eina nurašinti sanzinę arba visai neina, jeigu kam nėra reikalinga.“ Kalbėjo ir apie socializmą, nurodė kad tas mokslas nėra taip baisus, kaip tekurie mano. Sako: „Kristus skelbė socializmą tarpe minios. Žinoma, yra daug netikrų socialistų, — plėšikų, apgavikų, girtuoklių ir visokių niekšų, kurie ne tik socialistų bet ir žmogaus vardo neverti. Ne kiekvienas yra socialistas, kuris apie save daug šaukia, bet tik tie, kurie pasirodo savo gerais darbais dėl žmonių.“ Nurodė juokingąją pusę girtuoklių gyvenimo, kur namai pilni purvo, pačios galva apdaužyta, vaikai apdriskę. Sako: „Ir tas bijo, kad socialistai nepasidalintų jo turto, kuris susideda iš purvo ir blaškių...“ Kalbėjo gerai ir teisingai, ne vienpusiškai, — rašino prie mokslo visus. Užbaigdamas pasakė: „Galite nesimokinti, aš neverčiu jus, nes kartais sakoma, kad esą palaiminti ir ubagai dvasioje...“

Toliau J. Čiudnis uždavė kalbėtojiu kelis klausimus, kuriuos neblogai išaiškino. — Aukų surinkta 12 dol. p den gimui prakalbų lešų.

Viduj ir išėjus iš svetainės buvo girdėti žmonės kalbant, o ypatingai moteris, tai, sako, tas kunigėlis teisybę pasakojo, kad ve jį būtų galima atimti ant mūsų kunigo!..

Bevardė.

Vietinės žinios.

— Tulas zvakedirbis New Yorke, A. Ajello, padarė milžinišką vaškinę žvakę, kurią ir paaukavo nužudytajam šnipų viršininkui Petrosino. Buvo mįslyta tą žvakę pastatyti katalikų katedroje ant Mott str., bet „juodosios rankos“ agentai pagrūmojo bažnyčią išdinamtuosia, todėl parsisūsią šią žvakę į Petrosino gimtinę Palermon. Žvakė turi 9 pėdas ilgio ir 3 storio, sveria 780 svarų. Galėsianti degti dieną ir naktį ištisus penkerius metus.

— Ant Spencer st., No 220. Williamsburge labai keistai prauvo vyras su patėia, ponai Maher. Jie miegojo mechaniškai suglaudžiamoje geležinėje lovoj; rytmety vyras besikeldamas pajudino mato mai sugėdusią sprendimą, kuri paleido lovą Staiga abu lovos galai sušoko viens prie kito ir vyrui nukirto galvą. o moterį pridusino tarp patalų.

— Perei š savaitę New Yorke subankrutino viena iš didžiausių kapitalistų firma: Ennis ir Stoppani. Nedatekliai siekia iki \$5.000.000. Nuskriandė apie 2000 kreditorių, kurių daugiausiai buvo neturtingi žydai, lenkai ir ungariai. Patįs savininkai visai pabėgo.

PERŽVALGA.

* * Tiek ilgai reikalautas ir lietuvių geidautas universitetas Vilniuje bene bus greitu laiku leistas atidengti. Škaitome laikraščiuose, jog tas reikalas vidaus reikalų ministerrijoje jau paimtas svarstyti.

* * Amerikos lietuviams prisiartina tautiškų seimų perrijodas. Kiek matosi iš laikraščių, seimai atsibus šio kioje eilė: 1) Liet. Soc. Sąjunga 28, 29 ir 30 gegužio, Bostone, Mass. 2) Susiv. Liet. Am. 1, 2, 3 ir 4 berželio, Worcester, Mass. 3) Susiv. Liet. Ryno Kat. 20, 21, 22 ir 23 berželio, Clevelande, O.

* * „Zvaigždės“ 14 num korespondentas „Klebonas“ praneša sumanytą — sutverti lietuvių kunigų sąjungą. Tas autorius šneka apie „Susivienijimą“, „Federaciją“, „Tiesos Draugiją“ ir „Motinėle“, kaipo nebegyvas į-taigas.

Nauji raštai.

Lietuviškos dainos. Misi-riems balsams. Sutašė Petrus Mikas. I Šasiuvynis. Leidėjas Ipolitas Vaitkus, Brockton, Mass. Spauda ir graviravimas G. Šmidto, Petrapilė. Pusk. 11. Kaina 30 kap. Telpa šių dainų garmonuotos melodijos: 1. Gimnas („Lietuva, Tėvyne mūsų“), 2. Kaitink, šviesi saulute. 3. Oj matule ma! 4. Jojo bergelis. 5. Noriu miego.

Liuosybės daina. Solo su choru. Žodžiai K. Vairo Muzika M. Petrausko. Leidėjas Ipolitas Vaitkus, Brockton, Mass. Spauda ir graviravimas G. Šmidto, Petrapilė. Pusk. 5. Kaina 40 kap.

Abu viršų minėtu spaudiniu prisuntė J. Ilgaudas, 7716 S. Peoria st., Chicago, Ill.

Mūsų žingunė.

Sliburis — „Buozė“. *Fr. Eismontas* — „Aidas skurdo žmogaus“. *P. Šks* — „Kodėl gi lietuvių visuomeniški reikalai žemai stovi?“ *Skrudė* — „Ar galima protestus prašalinti?“ *P. Norkus* — „Garbės jėškočiai“. *A. B. Strimašius* — „Trumpa bijografija Juozo Kačergiaus.“

Krasos dėžutė.

Fr. Eism. Eilutės netilps. *Varguoliui.* Apturėję Tamstos straipsniuką, pastebėjome jo nuorašą ir „Keleivij“ patilpusį. Taigi mūsų netalpiosime. Užteks viename.

J. A. D. Taip, dabar Rusijoj kareiviai tarnauja 2 metu, 8 mėnesius.

M. Yeskoth. Žinutė iš Brooklyno netilps: perilga ir apie tą patį jau pereitame numery buvo ilgi aprašymai apie Paurėno ir rusų valdžios prieštikus neberekalingi, nes visuomenė apie tai jau suspėjo iš visų pusių dažinoti per metų laiką. Meldžiame trumpų žinelių naujasnių.

Socijalistai. Iš Minersvileris jau buvome kitą žinutę gavę, todėl sveiko nebetilps.

Appgarsinimai.

New Phone 3023-2. Lock Box 48
CHAS. ADAMS.
Laikau agenturą, parduodu šifkortes ant geriausių linijų ir greičiausių laivų ir siunčiu pinigų į visas vietas da-
lis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Prieg tam laikau HOTELI.
Chas. Adams,
George are & Ash st., Parsons, Pa.

Norintiems vesti arba laimingai gyventi jau apsigedusiems, patariama nusipirkti tikrą išėjusią gražią knygelę:

Kaip apsivesti ir laimingai gyventi?

parašyta K. Stkls. Čia yra susilasinėta daugelis ilgesnių ir trumpesnių straipsnelių, minčių, aforizmų ir juokelių, vis apie ženybinį gyvenimą, kuris iš 1000 lietuvių 999-nius gyvai interesoja. Kaina visai nebrangi — tik 15 centų. O laikas ją skaityti pats-tas: gavėnia praėjo, kita dar toli.

Pavieniai pirkėjai ir agentai kreipkitės šiuomi adresu:

J. J. Paukštis & Co.
120-124 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Ant pardavimo.

Vaisių (fruit) storas su visais įtaisymais ir ten besirandančiu tavoru Parsiduoda pigiai. Dasižinkite šiuo adresu:

318 Wythe are.
Tarpe Grand st. ir So. 1-st.
Brooklyn, N. Y.

Didelis Balius.

Brooklyn, N. Y. Simano Daukanto Dramatiška Draugystė parengia baliu subatoj 24 balandžio A. Kondrato saleje, 91—93 Grand str. Prasišė 7:30 vakare. Išengs: vy-

rams 25 c., moterims ir merginoms 15 c. Visos apilinkės lietuvius užkviečiame.

Komitetas.

John Hennan,

džentlemanas iš Brooklyno, kuris 18 vasario išpiko Money Orderį ant \$1.00, ir neprisiuntė mums, tamoloni sveikas greitai mums tą prisistūti, nes be jo Brooklyno pačia mums neišduoda pinigų.

VIEN. LIET. Išleisutė.

Puiki bučernia.

Parsiduoda po No. 278 Wythe ave, Brooklyn, N. Y. Kas nori pigiai įsigyti gražų mėsinycios biznį, tepasiskubina greitu laiku atsiskaityti. Pardavimo priežastis — iskeliamas į kitą vietą.

Kodėl neįsitaisyti Krutomųjų Paveikslų?

Visi apskresni žmonės suskato gražaus užmanymo, isitaisyti krutomuosius paveikslius (Moving Pictures) ir daro su tuomi puikų gyvenimą. Kodėl Jūs, skaitytojai, to negalite? Jeigu nori pradėti, kreipkitės prie mūsų. Mūsų skoliname mašinas ir paveikslius (pikčerius). Turime daugybę lietuviškų, lenkiškų, rusiškų, kuriais galima pigiausiai gauti. Taipgi jei nori išmokyti mašiną valdyti, kreipkitės prie mus. Patarimas už dyką.

American Film Exchange,
Wing. A. T. Rachunas,
630 Halsey str.
Brooklyn, N. Y.

Namas ant pardavimo.

Art. bizniavos gatvės ir augandioje lietuvių apylinkėje. Trijų lubų, rėmai mediniai, plytų išbudavota, 22 plotis, 100 ilgis. Kreipkitės pas savininką.

182 Grand s.r.

Brooklyn, N. Y.

Ant pardavimo.

Bizniavos namas, 182 Grand st. Brooklyn, N. Y., daili budavonė, medinių rėmų, o plytoms išnuryta. Lotas turi 22 X 100 pėdų. Lengvos išlygos. Dasižinkite pas savininką pačiame name.

UŽBADĖJĖS SKILVIS.

Veliausios žinios nuo radikalisko tardymo praneša, kad reumatizmas yra pasekme rugimo maisto žarnos ir kad gydymas turi būti kreipjamas linkui apsaugojimo nuo tokio rugimo. Šitai gali būti atsiekta tikta sustiprinant gromuliojimo organus, idant jie lengvai galetu sugromulioti maistą. Geriausias budas sustiprinimui jų yra vartojant Trinerio Amerikoniską Elikisyra Karčiojo Vyno. Jis padilgins silpną ir suingusį taisyti į energiską veikimą ir neduos maistui rugti. Viduriai veiks kaip reikia ir neduos rinktis reumatizmo nuodams kune. Tą patį galima pasakyti apie kitas ligas, kur svarbiausias apsiereiskimas yra: menkas noras valgyti, kliautis prieš valgį ar po valgiu, surugimas vidurių išputimas, širdiapykis, užkietėjimas vidurių ar neaiškumas veido. Gaunamas aptiekose. Juozapas Trineris, 616-622 So. Ashland ave. Chicago, Ill.

Nuspuogavimas veidų.

Daugimas mialija, kad bjeuria, usakreciamą ligą turi! Taigi kam nesigdyti! su mūsų metoda sekretai isizgydysite. Planų alinkima ir ezretima turit! Tai vartokite, Prof. Brundzas Woa darfil Hair Grover, kura žėdasas vartodamas usigandėdus, ir apie pusę milijono padėkavoniu ta darodo. Jeigu norite galite atėsausti per laisvą busleista Dykal visi aprašymai nuo ke plaukai slenks ir plinka ir pleiskana abstraci-
mas, nes gydoles ne slunčiams panevalli ir O. O. D. nebijokite parastie laisvą be neretike ne centa moketi už visokes rodas (Valstaine Dykal) galite gante po adriu
996 Broadway, netoli Myrtle Ave. Dras Adolph Levy Mgr. mūsų kranuteve instelja nuo 1877 Specialistai Rapturoe-herntos, ir akinu, i Apparatu visokiui isdyrbejai dėl visų Hoepitelių. Per laisvą klauskite rodos po siom adriu.

J. M. BRUNDA, & CO.
BROOKLYN, NEW YORK

Ant pardavimo puiki avis.

Sveria 75 svarus ir labai graži vilna. Far meriams tikras radinys. Jie sveiki ar šiaip kas nors norintie ją nusipirkt, tegul atsiskaukia šiuo adresu:

Jos. Stravinskas,
121 Hillside ave., Edwardsville, Pa.

Atydai

Brooklyno lietuvių

Nauja lietuviška

Apsivimų

Krautuvių.

(Shoe Store).

41 Grand st.

Brooklyn, N. Y.

(netoli

Grand ir Houston).

Užlaikau

GERIAUSIOS

FIRMOS

tavorą ir par-

duodu KOTEI-

SINGIAUSIA.

M. M. Kuljavas.

No. 1005. — Gvarantuota per W. F. Severa Co. sulyg įstatymais apie Maistą ir Vaistą, nuo 30 d. Berželio, 1906 m.

Nuo Visokiu Odos Ligu.

Ar pasižiūrėjai į veidrodį. Jeigu ne, tai padaryk tą tuojaus. Prisižiūrėk, kaip tavo oda yra pilna defektų. Leisk mums prirodyti tau vaistą, kuris gydo odos nesveikumus, išvalo kraują ir pagražina odą. Tuomi vaistu yra visiems gerai žinomas

SEVEROS KRAUJO VALYTOJAS.

Nemanyk, kad tavo prietikis yra neišgydomas. Kiti teipgi sirgdavo, bet dabar, ačiu vaistams, turi sveiką odą. Perskaityk, ką neseniai mums rašė Rudolfas Boczar iš Melrose, Man., Canada.

„Seniai jau jums nerašiau, kadangi pirm norėjau persitikrinti apie pasekmes Severos Kraujo Valytojo, ar tos pasekmės patenkancios. Po sunaudojimu vienos bonketės visai spozgai ir išberimai pranyko ir daugiau jau nepasirodė, ir mano kunas yra visai sveikas, o mano smagumas yra pasekme. Yra tai teisingas atnaujintojas žmonių rasos“.

Severos Kraujo Valytojas privalo būti priimamas kiekviename atsitikime.

anemijos, užnuodijimo kraujo, vočių, pasidiniimo paliaukiu, egzemos, pučkų, apdegimu, lišajų, užsinuodijimo, išbalimo ir abelo nusilpnėjimo.

Kaina \$1.00

— DAKTARO PATARIMAI DOVANAI. —

Abelnai Vartojamu Preparatu.

priverčiančiu prie veikimo malimo organus, padedančiu malimui, duodančiu sveiką apetitą ir prašalinančiu užkietėjimą yra

Severos Gyvasties Balsamas.

Nurodomas visuose atsitikimuose nemalimo, dispepsijos, pilvo skaudėjimo, ir abelo nusilpnėjimo. Šis vaistas nusipnejuisems sugražina jiegas ir sveikatą. Tikras jiegy tverėjimas.

Kaina 75c.

Nuo pecziu skaudėjimo.

patariam gerai ištrinti Severos Aliejumi šv. Gothardo, vienok norint išsisaugoti vidurių ligų ir prašalint tą įgijusantį skaudėjimą.

Severos Vaista Kepenim ir Inkstam

reikia imti. Yra geras vaistas nuo nusilpnėjimo inkstų, uždegimo pusės ir visokių nesveikumų žlapymo keliu. Prašalina iš kuno nereikalingas substancijas ir gydo gan greit.

Kaina 50 ir \$1.00.

PARSIDUODA VIŠOSE APTEKOSE.

NEPRIMK KITOKIŲ VAISTŲ.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Old Phone 293-R. New P. ne 1500 R.
Lietuviškas Graborius,
Fr. Kavaliauskas,
 Karietos Laidotuvėms, Vesci-
 lioms ir Krikštynkms.
 57 Cor. Hazle & Stanton st.,
 Wilkes-Barre, Pa.

PIRMAS LIETUVIŠKAS
Fotografistas ir Maliorius
VISOŲ ABROŽŲ.

— Darba —
 atlieku pui-
 kiai už priei-
 namą prekę.

Kogeriausia
 darau nau-
 jas skripkas
 ir taisau.

G. BENSON,
 328 Bedford ave. BROOKLYN,
 N. Y.

(tarpe So. 2-nd ir 3-rd st.,
 du bloka) nuo Grand st.)
 Galerija atidara nuo 8 rytu iki 6 val. vakare.
 Utarninkais ir Subatomis iki 9 val. vakare.

Naujas Tel. 1005. Senas Tel. 578M

Dr. Albertas Kauffman

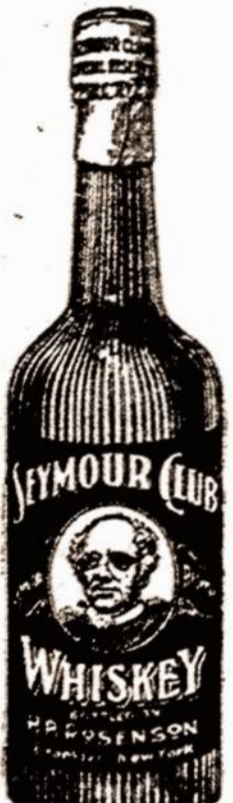
Gdytojas iš seno krajaus.
Specialistas nuo visokių
ligų.

Gydo net labiausiai užsisėmusius vyrų,
 moterų ir kūdikių ligas.
 Galima sėsišėkėti lietuviškai, len-
 kiškai, rusiškai, vokiškai ir slavaiškai.
VALANDOS PRIĖMIMO.
 nuo 8 iki 10 ryto, nuo 2 iki 4 po piet
 nuo 7 iki 9 vakare.

No. 51 N. Washington street
 Wilkes-Barre, Pa.

PRIETELIAI LIETUVIAI!
 12 dideliu ir 12 mažu.

Prokė \$10 už butką. Prekes apmokėjimas
 H. B. ROSENSON,
 317-319 Grand St.,
 BROOKLYN, N. Y.
 Telephone, 1103 W. Manhattan

GERIAUSIA UŽEIGA PAS
VINČĄ ŽARSKĮ.

Laišku puikioje vietoje Salina, už
 laiku skaniausius gerimus, Aly, Ariel-
 kų, visokių Vynų ir kvepencius Cigarus.
 Lietuviai nepamirškite atsilankyti pas
 savo tautietį po Numeru

111 Wythe Ave.
 Brooklyn, N. Y.

Jonas S. Lopatto,

Attorney and Counselor-at-Law (Lietu-
 vų advokatas pabaigęs Pennsylvanijos
 Universitetą), užsiima varymu proių vi-
 suose teismuose.

Offisas ramuose 47-48-49 Bennett
 Building, kampo Public Square ir North
 Main Street, WILKES-BARRE PA.
 Teleponas naujas Offiso 37
 „Residencijos, 1284-R.

PLYMOUTH NATIONAL BANK,

East Main st., Plymouth, Pa.
 KAPITALAS.....100.000
 PIRKIMAS.....20.000

Tris procento mokame ant padėty pi-
 nigų. Bus išmokėta ant kiekvieno pa-
 reikalavimo. Geriausia užtikrinta ur-
 diška banka.
 John R. Powell, Prezidentas.
 John J. Moore, Vice-Prezident.
 R. J. Faust, Jr. Kasierius.

Lietuviškas Ziegormeisteras.
 Sziuomi užsiimu jau 18 metų.

Prasėn visiems lietuviams,
 kad užsidėm didėle krasivė
 visokių dziegorėjų ir ziedų:
 kapo tai, laikrodžių sieninių,
 žiesnių dyto suveo vyrų ir
 ir moteriškų su graštom kviet-
 komis ir t. t. Visokių ziedų
 žibintų ir žepų nešiot vaiti-
 namis ir merginoms dideliams
 pastrikimė ir už prienamą
 prekę. **VISOŲ MUZIKOS**
 KASNY.

Strioka, armonika, strona, klarneta, britva, dru-
 kuojamų masinų ir parasonų. Teipogi dziego-
 rėtinė patalona.
M. MINKUS,
 kampo Hancock ir
 236 E. Mark str. Wilkes-Barre, Pa.

P. V. ROVNIANEK & CO.
 Seniausias Lenkiškai-Slaviškas
BANKINIS NAMAS

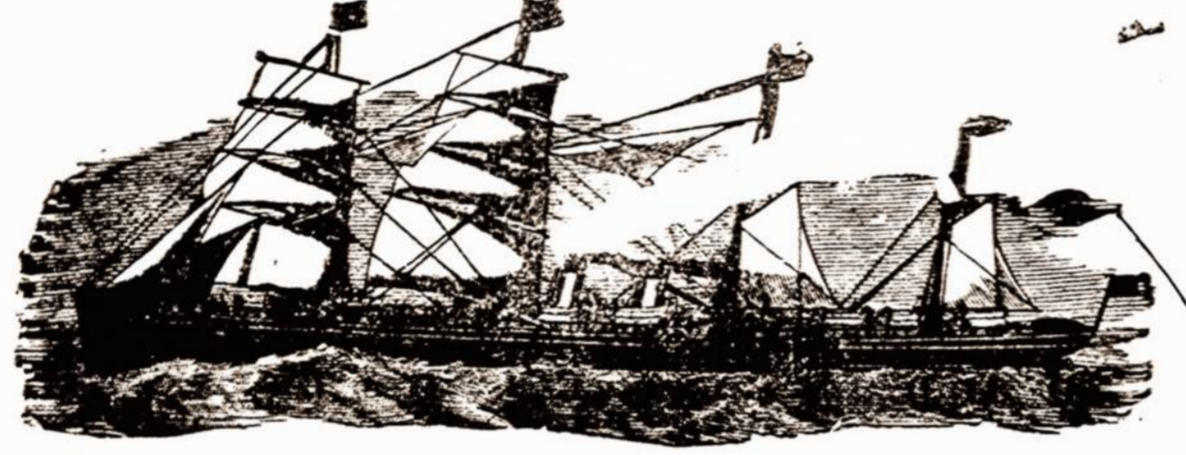
Uzdėtas prieš 21 metus.
KANCELIARIJOS: 25 Ave. A., New York, N. Y.
 612-614 Grant st., Pittsburg, Pa.
 305 North Water st., Conneville, Pa.

TAUTIEČIAI!
 Jeigu norite siųsti pinigų į seną kraują, arba reikalinga
 kokia roda ar pagelba —

Paminkite, kad P. V. ROVNIANEK & CO. seniausias
 bankierius visoj Amerikoje, žinomas, kad teisingai, pigiai ir
 greitai siunčiam pinigų. Parduodam laivakortes ant visų linijų,
 kaip tai: Bremen, Hamburg, Rotterdam, Antverp, Anglija,
 Fium, Libau ir t. t. Paimam visokias reikaluose turto ir karei-
 vijos provas. Priimam ant padėjimo pinigų ir už metus mok-
 kam procentą.

Su bent koku reikalu kreipkitės ypatingai ar per laišką:
P. V. Rovnianek & Co.,
 25 Ave. A., NEW YORK, N. Y.

Max Kobre
Litewski i Polski BANK
 40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
 Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Prieteliai! duodu jums žinia, kad mes parduodam Sifkortes ant visų
 greičiausių laivų už pigiausių prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini-
 North German Lloyd Bremen; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red
 Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Rotterdam. Siunčiame pini-
 gus, kuriuos jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite sus-
 nekėti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persilūdinkite, kad mes per
 52 metus su kožu apsiėjome teisingai. Teipogi pardūdam tikietus ant
 visų geležinkelų Amerikoje ir Europoje.
 Duodam žinoti kad mes priimam pinigų į deposita bankos ir mokam
 po 3 procentus ant metų. Procentą tik ta mokam nuo 50 dolerių ir vir-
 šans. ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir išimti
 gali kozną dieną nuo 9 rytu iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Daktaras Tiesu, Julian
Czupka.
 Advokatas ir Notary Public.
 Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre
 Pa., kasdien.
 138 S. Washington Ave.
 Scranton, Pa.

Pane. Jėliais ir Ketv. nuo 6 iki 7 vak.
 Užsiimu provomis Wilkes-Barre
 ir Scranton ir teipgi pas skvaras, pa
 liudyjimus (doviernastis) išrupiu
 Rusioj ir Lietuvoj.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAM
 pas **JONA KULBOKA,**
 Skanus Alus, gardi Arielka, visoki
 Vynai ir kvepenti Cigarai.

TURIU AGENTURA
 Parduodu Lotus, ir Namus, puikioje
 vietoj, ant gerų išlygų, galima pirkt
 už pilną prekę ir ant išmokėčių.
 Perkant už pilną prekę 15-tą procent-
 ų numažina. Ši puiki vieta randasi

LINDEN, N. J.
 Nuvažiavimas dovana.
 Reikia dazižinot pas AGENTA
JONA KULBOKA
 74 Grand Street,
 kampo Wythe Av. Brooklyn, N. Y.

Vietoje, ką bankose pinigų prau-
 dot, tai verčiaus nusipirkt lotą arba
 namus, o tada pinigai niekad nep-
 ražaus. Su guodone gero velyjantis
JONAS KULBOKA.

Vientaučių atyda.

Siuomi pranešu, kad žemiau pasi-
 rašes apėmiau agenturą plačiai žino-
 mos ir teisingos apėrgėjimo kom-
 panijos — Continental Casualty Co.,
 kuri už mažą mokesį apdraudžia
 žmones nuo ligos, mirties ir visokių
 nelaimių su nedėline pašalpa ir po-
 smertine premija. Meldžiu vientau-
 čius visuomet prie manęs kreipties
 siuomi adresu:
 P. Briedis,
 25 W. 42 nd str. New York City.

New Phone 1284-R.
PUIKUS HOTELIS!
KAZ. MILIŠAUSKO.
 Geriausia užeiga lietuviams.
 Salė Mitingams ir Susirinkimams.
 Priek tam laikui kriaučyste. Ste-
 liuotus siutus dirbu pagal naujausią
 madą, už prienamą prekę.
 Reikale nepamirškite savo lietuvių.
 243 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa.
 Hotelis žemai, o kriaučyste viršų.

Lietuviškas Dziegornikas
 Sziuomi užsiimu jau 20 metų.

Užtikau visokios rusies laik
 rodzina, stenizina, pastatom
 ir kisenitine vyriašomotis
 kua, sukintine ir sidabrinis
 retadžina, visokios ziedas, api
 kas, ankarikas ir branzalietis
 teipgi vindašoni ziedas, ande
 cu literas, diena, mėnesį metu
 su vardale dyksai. Teipgi tai
 sau siuce visu pamintėte ir n
 pamintėte daigine. Gaukite už
 ligą prekę netaškanė raštie.
 Norinti užsiferdernot laikrodžį ankeinj ar sids
 brinj, ar paakneota, tegul pristidėsa savo tikra
 adresa ir 50 ct., o mes pristisim ant Expresso ir
 peržiurėjas gali užmokėt pinigus ir pastimt.

VINCAS URMANAVICZIA,
 49 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

ADRESAI

CENTRALISŲ VIRŠINIŲ „TĖVYNĖS
 MYLĖTOJŲ“ DRAUGYSTĖS.
 Pirmėsėdis: B. K. Balevičia,
 826 32-nd st., Chicago, Ill
 Sekretorius: A. Ramanauckas,
 101 Oak st., Lawrence, Mass
 Kasierius: A. J. Povilaitis,
 804 Bank st., Waterbury, Conn.
 Knygys: J. Simanavyčius,
 331 Barnes st., Plymouth, Pa.
 Literatjiškas Komitetas:
 J. Baltrušaitis,
 1815 Moyamensing ave.,
 Philadelphia, Pa.
 Jonas Ilgandas,
 3252 Halsted st., Chicago, Ill.
 V. Szliakys,
 119 E. Centre st. Shenandoah, Pa.

Lietuvizska Biblija

Tai esti Szventas Rasztas Seno ir Naujo
 Testamento, in lietuviškąją kalbą perstaty-
 tas ir iš naujo perveizdetas.

Pirmutine BIBLIJA, išspaudinta latiniškomis arba lietuviškomis
 litaromis, kurią galės dabar kiekvienas lietuvis su savo šeimyna
 namuose skaityt.

Čia yra visos penkios knygos Maiziešiaus, Valdonų, Jozues, Sa-
 meliaus, apie Karalins, Nusidavimai Karalių, Ezro, Neėmiošiaus,
 Esterės, Jobo, Dovidio psalmi, Salomono pamokslo žodžiai, Mo-
 kytojas Salomono, Augštoji Giesmė Salomono, Visos šešiolikos
 pranašų knygos, Visų keturių Evangelistų raštai, Gyvenimas Kri-
 staus, Šv. Jono Apreiškimai ir tt.

Knyga didelio formato, nuo 1127 puslapiu,
 drutais, gražiais apdarais. Kaštuoja tik
\$3.00.

Reikalaudami visada adresuokit šiaip:
J. J. PAUKSZTIS & Co.,
 120-124 Grand St., — 224 E. Main St.,
 Brooklyn, N. Y. — Plymouth, Pa.

Jau išėjo iš po spaudos
PROSPER MERIMEES „Baltramiejaus Naktis“.

Yra tai romanas, prancuzų duelistai, pamatai religijos ir svarbys tikėjimiski
 ginčai. Labai įdomys karalių, vyskupų ir kunigų darbai ir jų paslapybes.
 Išskerdimas kriščiūnių hugenotų, tik viena naktis 60 tukstančių, Paryžiuje
 ir dviejų mirstančių kalba — bedievio ir kataliko.
 „Baltramiejaus Naktis“ didelė, stora knyga, labai žingeldi, naudinga
 ir reikalinga kiekvienam perskaityti.

KAINA 75 cen.
 Audeklintais apdarais \$1.00.
 Gaunama knygynuose, pas agentus ir išleidėja. Steluojuant adresuoti:
J. NAUJOKAS,
 Mad. Sq. Sta. box 189, New York.
 Upton Sinclair'o „RAISTAS“ (The Jungle), iš Amerikos lietuvių gyvenimo
 aprašymai. Kaina 1 doleris.

VIENYBĖ GRYNUMAS.
Vinco Daunoro
APTIEKOS TEISINGUMAS.
 227 ir 229 Bedford Ave. 132 Bedford Ave.
 kampo North 4 gatvės. tarp North 9 ir 10 gatvių.
 Tel. 2017 Greenpoint. Tel. 1406 Greenpoint.
BROOKLYN, N. Y.

Teleponas 8 S.
P. V. Obiecinas & Co
 Cor. 12-th and Carson st.,
 S. S. Pittsburg, Pa.

Pa duodu laivakortes ant visokių linijų ir stū-
 čiu pinigų įvise dabar esioje. Daviernasie
 (pavedimus rastų) atlikimui reikalių su Mas-
 1 Jos valdzia. Imaninan visokius pinigus ant
 amerikoniškų ir t. t. Daran apėrgėjimus nuo
 ugntes (Fire insurance) ant visokių daiktų. Jeigu
 kurį atkelisvagių užalkyktą kaslegarnėte, tegu
 sukliat prie mane, o sa jį išliuosuos.
 Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o busite
 užgandinti.

JOS. ANDRIUSZIS
Sinclair House,
 Didžiausias ir puikiausias saliu-
 nas, geriausia užeiga lietuviams.
85 N. Main St.
PITTSBURG, PA.

Lietuviška karčama.
JUOZO JUODZEIKIO
 Skanus alus, porteris, gardi arielka,
 visokis vynas ir cigarai kvepianti.
 Teipgi biljardas dėl zoborų.
 Coalbridge, Pa.
 Szl pufki vieta randasi netoli Wilkes-Barre, Pa
 Lietuviai, užsitikt pas savo tautietį.

Naujas Teleponas No. 52
Dr. F. J. Krajewski,
 42 So. Washington Street,
 WILKES-BARRE, Pa.
 Pirmas Lenkiškas Daktaras.
VALANDOS:
 nuo 9 iki 12 ryte, —1-4 po piet
 ir nuo 7 iki 9 vakare.

HOTELIS
VIN. DAJNIO
 12 W. Main st. Plymouth, Pa.
 Užlaiko visokios arielkos, vyno,
 skanaus alučio, porterio ir kve-
 panti cigarai. Salė dėl draugys-
 čių ir šėip susirinkimų.
 Reikale kreipkitės pas savo tau-
 tietį **VINČĄ DAJNĮ.**

Autanas Stazauckas.
 Laišku puikioje vietoje Salina, užlaiku sika
 nlanus gerimus ir kvepencius Cigarus. Lietu-
 viai nepamirškite atsilankyti pas savo vienietį
 Na 2 Cor. Nesbitt ir B
 EAST PLYMOUTH PA.

W. SŁOMINSKA,
 679 Milwaukee Avenue,
 CHICAGO, ILL.
 Mano Dirbtuve tapo
 Apdovanoja
DWIEMS MEDALIAIS
 ant Kosciuszkos Paro-
 dos už rūpestingą, toi-
 singą ir artistiszką iz-
 dirbimą.

KARUNŲ, SZARPU,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZAL-
KINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszti guo-
 dotiniems Kunigams ir guodotin.
 Draugystėms, kad asz dirbu wi-
 sus augszciaus pamintus dsigtus
 Figlausei, Teifinglausei
 ir Geriausai, nes per 30 metų
 užsiimdama izdirbimais įėjiau
 geriausai praktiki ir dėl to galiu
 viską padirbt pigiau ir geriau ne-
 gu kiti fabrikai.
 Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

DR. ALEX O'MALLEY,
SPECIJALISTAS.

1880 Per svivirs 21 metu 1909
 as pasekmingai išgydžiau visokio budo

Ruptura
 Vyrų, moteriu ir vaiku

TIKRA RUPTURA,
VANDENINE RUPTURA
NEFIKRA RUPTURA
 be peilio ir be skausmingu arba pavoj-
 ingu operaciju. As per paskutinius
 metus išgydžiau šimtus ligoniu (jusu
 padėiu apeliuokėje), pa kuriuos galit pa-
 siklausti apie mano gydymą: niekas
 su manim nesuligina šioje gydymo
 sakoje. Išgydyti ligoniai geriausias
 liudymas.

IŠGYDYTAS PIRM PENKIU
SUVIRS METU.
 tebesveikas—nebešioja diržu.
 John Villinger, superintendentas
 Susquehanna (Stegmaier) bravoro,
 Nanticoke, sako: „As įgravau rupturą
 nuo kelimo sunkiu daiktu. Lankiau
 yvarius gydytojus, kurie sakė mano
 liga esant neišgydoma. Jokie diržai
 megelboje, pakol neįjau pas d-rą
 O'Malley. As dabar sveikas. Netu-
 riu joku skaudėjimu, joku išsiverži-
 mu, ir melai pasakoju kitiems ken-
 čiantiems, kas mane išgydė. Dirbu
 bravore kasdien ir seniai numėčiau
 diržus, nes man ju nereikia.“
 Tai vienas iš daugelio liudymu nuo
 dekingu išgydytu ligoniu.
 Šimtai panašiu liudymu sudėti mu-
 su raštineje.
 Atsiusk 2c. markę ir gausi mano
 knygtute apie rupturą, su paveiksiais,
 uždyka.

Dr. O'Malley
Medical Offices:
 158 So. Washington Street,
 Wilkes-Barre, Pa.,
 kur lietuviškai ir lenkiškai susikaiba-
 ma ir susirašoma.

PUIKUS HOTELIS
Andriaus Milišausko

Visada šaltas alus, skani arielka,
 pelius, porteris, visoki vynai ir kve-
 pianti cigarai.
 Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kit-
 tur, nepamirškite šios puikios vietos.
16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
 Priešai Central Dypą

MOKINKIMĖS PATYS
 Gramatika angliškos kalbos mokin-
 tis be mokiniojo (apdaryta) \$1.00.
 Vaikų Draugas arba kaip mokintis
 skaityti ir rašyti be mokiniojo 15 c.
 Naujas Budas mokintis rašyti be
 mokiniojo..... 10 c.
 Aritmetika mokinimuisi rokundu,
 su paveiksiais (apdaryta)..... 35 c.
 Pinigius siuskit per Money Order
 šiuo adresu

P. Mikolainis,
 Box 62. New York City.